

OOST-POST

SOERABAJASCHÉ COURANT.

N^o 18 ZEVENDE JAARGANG. 1859

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya . . . f 750
" " " " Java . . . 9—
" " " " Buitenbezittingen . . . 10—
" " " " Nederland . . . 12—
De OOSTPOST voorschijnt elken Maandag en Donderdag.

DONDERDAG 3 MAART.

PRIJS DER ADVERTENTIE.

De prijs der ADVERTENTIE is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentie met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze Courant behoort een bijvoegsel.

MILITAIRE PENSIOENEN.

Er is in den laatstentijd veel geschreeven en gesproken over het wenschelijke dat de tractementen en pensioenen der officieren bij het Nederlandsch Indische leger op beteren voet mogten worden geregeld.

Wij herinneren ons nog de vertoogen, die daaromtrent in de vergaderingen der Nederlandsche volkvertegenwoordiging hebben plaats gehad en waarvan wij onderanderen het navolgende voor eenige maanden in dit blad mededeelden:

„Wat de pensioenen betreft, ook daarin ziet men eene ongunstige verhouding tusschen de militaire en de burgerlijke ambtenaren. Ik neem bijv. een resident, die gerekend wordt geijk in rang te staan met eenen kolonel. Die resident geniet gedurende zijn diensttijd dikwijls, met de productie-procenten, een tractement van 16 tot 20,000 gulden 's jaars, en als hij gepensioneerd wordt, bedraagt zijn pensioen ongeveer f 6,000. Maar de kolonel, die zich in zijne loopbaan oneindig meer ontberingen moet getroosten, die niet de gelegenheid heeft om even als de resident zijne fortuin te maken, zal hoogstens f 4,000 pensioen erlangen, en dat men dit nog zeer ruim acht, zou ik moeten opmerken uit een maatregel, die zoo ik wel heb, twee of drie jaren geleden werd genomen, en waarbij het majoor's pensioen van 2800 op 2200 gulden werd terug gebracht.

„Er is nog een punt betreffende de pensioenen, waarop ik de aandacht van de regering bij deze gelegenheid wensch te vestigen. Na twintigjarigen diensttijd bestaat er geene verhooging meer van pensioen, en wat is daarvan het nadeelig gevolg? Dat bij uitnemendheid geschikte personen, die door hunne ondervinding in staat zouden zijn uitstekende diensten te bewijzen, de dienst verlaten, daar bij hunne karige bezoldiging zelfs niet eens meer de prikkel bestaat om bij meerdere dienstjaren boven dat maximum een hooger pensioen te kunnen erlangen, zoodat zij verstandiger doen met hun pensioen te vragen en te repatriëren, daar zij dan hier te lande in eene ruimere en aangename positie kunnen leven.”

Die woorden hadden echter betrekking tot de pensioenen der officieren. Over de toekomst van onderofficieren en soldaten was daarbij nog niet de rede,

en toch komt het ons voor dat het lot van laatstgenoemden van dien aard is dat eene betere zorg voor hunne toekomst de aandacht der Regering evenzeer verdient tot zich te trekken.

Hoe dikwijls vinden wij in de nieuws-bladen gewag gemaakt van transportschepen, die een honderd vijftigtal onderofficieren en soldaten naar Indie overbrengen; maar hoe zeldzaam maken diezelfde couranten melding van repatriërende militairen, om de zeer eenvoudige reden dat zulks zich bepaalt bij enkelen.

Waar blijven dan die honderdtallen, die jaarlijks met hoopvolle verwachtingen de geleerden komen voltallig maken? Verreweg het grootste gedeelte daalt ten grave, alvorens hunne diensttijd is verstreken, als zoo vele rampzalige, beklagenswaardige slagtoffers van het groote proces van acclimatisatie.

Dat zij, die als overwinnaars in dat gevaarlijk regts-geding, worden vrijgesproken van die algemeene belasting, verre de voorkeur verdienen boven den orang baros, zulks zal wel met geene verdere bewijzen behoeven gestaafd te worden.

Het Militair Departement schijnt zulks ook te begripen, want behalve zeven duizen per dag boven hunne gewone soldij, verkrijgen die halve veteranen nog daarenboven katoenen of gouden strepen op den arm!

Doch men schijnt niet te hebben ingezien dat men door middel van die strepen den soldaat zijn opengelegene strafregister als het ware op den mouw spelt, want draagt zoodanig individu, met een of meer chevrons versierd, geene medaille, dan weet men terstond waaraan dit is toe te schrijven.

In Frankrijk draagt de militair geene medaille van trouwe dienst; daarvoor dienen de chevrons!

In weerwil echter van al dat schoons, ziet men toch zeer geschikte en meestal gegradueerde militairen dien stand vaarwelzeggen en somwijlen nog eene onzekere toekomst te gemoet gaan. Te vergeefs maakt men hen bekend met de bestaande order, dat zij niet moeten denken eene Gouvernements-betrekking te kunnen erlangen, ofschoon zij gedurende eene reeks van jaren trouw en eervol hebben gediend! — Ook in Nederlandsch Indie mogen zij niet blijven, zonder twee solide borgen, alhoewel zij Nederlanders zijn en bloed en leven veil hadden voor de rust en de verdediging dezer koloniën.

En toch ziet men dikwijls hen de voorkeur geven

aan het repatriëren, in spijt van alle schoone voorstellingen.

Zij die zulks doen zijn mannen, die getallen-stelselmatig hebben uitgerekend dat zij daarmede beter zorgen voor hunne toekomst. De oude dag met zijne veelvuldige gebreken en vermeerderde behoeften vertoont zich voorzeeker, als een akelig spookbeeld voor hunnen geest.

Wel u, indien gij u hebt laten verlokken door het aantrekkelijke van den huisselijken kring en gij daardoor gehuwd zijt, doch beklagenswaardig zijt gij waarlijk, oude krijger, indien een talrijk kroost uwe zorgen nog eischt; wanneer uwe afgediende stramme ledematen, u iederen dienst beginnen te weigeren, en gij wordt gesteld op half rantsoen. Dan moogt gij voorzeeker uwe blikken wel wenden naar omhoog, of de raven des hemels uw kroost niet komen spijszigen, want met uwe negen gulden in de maand, soldaat, kunt gij het voorzeeker niet!

Zelfs dan, wanneer de militair volhardt in zijne edele zelfverloochening, en hier in Nederlandsch Indie gedurende twintig achtereenvolgende jaren door blijft dienen, vrijwillig afstand doende van ieder levensgenot, van elk gezellig verkeer, en met den glimlach op de lippen ieder hard woord, als een compliment aanneemt, wat heeft hij dan nog te hopen of te verwachten.

Het zij hij onderofficier of soldaat is, zoo wacht hem het streelend vooruitzicht, op het een of ander dorp, zich bij den een of anderen boer in de kost te begeven, met een paar groote klompen aan en wil hij dan in zijne gastvrouw geene Xantippe zien, dan is hij wel verplicht nu en dan eens de wieg te stooten of den kleinen huilbalg op zijne stramme knieën rondteschommelen.

Voorwaar een poëtisch uiteinde! De toekomst van den militair laat nog zeer veel te wenschen over: slechts weinige bekomen hun pensioen, doch hetzelfde behoorde voldoende te zijn om ruim te kunnen voorzien in zijne dagelijksche behoeften.

Het leger zoude daarbij winnen, door meer oude gedienden te tellen in dezelve gelederen, en 's Lands schatkist zoude daarbij volstrekt niet lijden, integendeel er beter bij varen dan nu, daar goede soldaten maar al te dikwijls herhaaldelijk door recruten worden vervangen, die het niet eens 1 à 2 jaar volhouden.

Redactie.

LEKAIN IN DE PROVINCIE

OF

HOE GELUKKIG IEMAND KAN ZIJN.

(Vervolg en slot.)

Van alle kanten ontving Dogard bezoeken en bood men hem zijne diensten aan. Een edelman zond hem dadelijk zijn kamerdienaar tot knecht; iemand van aanzien, bij wien men dikwijls liefthebberijtooneel speelde, zond hem al de costumes, die hij had. De officier van de rechtbank zocht hem op, om zich haarfijn met het voorgevallene bekend te maken en beloofde hem, dat de politie haar uiterste best zou doen, ja gaf hem zelfs de verzekering, dat zij hem spoedig weder in het bezit van hetgeen hij verloren had zou stellen.

Dogard speelde zijn rol zeer goed. Hij liet zich door zijn kamerdienaar bedienen, als ware hij nimmer anders gewoon geweest, maakte van de kostbare costumes, die men hem geleend had, gebruik, en gedroeg zich in alle opzigten als een beroemd man. Zijn persoonlijk voorkomen, dat door de rijke kleeding nog verhoogd werd, kwam hem daarbij zeer goed te stade.

Toen hij voor het eerst zou gaan spelen, was de weg van zijne woning tot aan den schouwburg met menschen als opgepropt, want iedereen wilde den beroemden Lekain

zien, die door zijn avontuur nog meer ieders belangstelling had opgewekt.

„Ja!” riep de directeur vol geestdrift uit, „zoo heb ik mij juist Lekain voorgesteld; groot, slank, schoon en vlug!”

Den avond, toen Lekain in Vensias op zou treden, was de toegang van den schouwburg, reeds lang voor dat hij geopend werd, met menschen bezet. Iedereen wilde Lekain bij zijne eerste optreding zien.

„Nu is het beslissend oogenblik gekomen,” zeide Dogard bij zich zelve, „het oogenblik, dat mij of roem of schande zal doen inoogsten.”

Een flink diner sterkte zijn ligchaam en eenige flesschen champagne vuurden zijn moed en geestdrift aan. Aldus gesterkt trad hij vol gerustheid op het tooneel. Hij speelde met vuur, zijn spel was vol leven en sleepte de toeschouwers met zich med. De geestdrift van het publiek openbaarde zich op eene geweldige wijze, luide teekenen van goedkeuring ontving hij van alle kanten. Nimmer had een acteur een schooner triomf behaald.

De aanzienlijkste jongelui van de stad geleidden hem naar zijn hôtel, waar een prachtig souper in gereedheid stond. Lekain was de held van het feest. Hij moest van Parijs verhalen; men overlaadde hem met gelukwenschingen en beleefdheden. Na den afloop van het souper gingen men aan het spelen; Dogard won 800 Louis d'or; hij

wist niet wat hem overkwam. „Er is toch inderdaad niets gemakkelijker,” dacht hij bij zich zelve, „dan een groot man te zijn.”

Den volgenden morgen ontving hij, toen hij aan zijn ontbijt zat, verscheidene nette en geparfumeerde billets-doux.

„Ook dit heb ik aan mijn zoo spoedig beroemd geworden naam te danken!” riep hij uit. „Ja, lieve Flora! gij hebt mij versmaad en mij dadelijk vergeten, toen ik even uitgefoten werd, en juist daaraan heb ik mijn geluk en mijn roem te danken, want ik was nimmer zoover gekomen, als niet de moed, die uit vertwijfeling bij mij oprees, mij alle gevaren en hindernissen gering had doen schatten.

Toen Dogard voor de tweede maal optrad was de geestdrift van de toeschouwers nog grooter.

Er waren nu dagen verlopen, dat hij in de rij der beroemdste mannen was opgenomen, toen hij onder meer andere galante brieven er een van bijzonderen aard ontving. Eene jonge weduwe bood hem hare hand aan onder beding, dat hij het tooneel verlaten moest en met haar op haar kasteel, dicht bij Nice, gaan wonen. Zij gaf eene kerk op, waar bij haar zien en spreken kon.

Op denzelfden dag bleef een vreemdeling voor het logement staan, waar Dogard zijn intrek had genomen en las, met blijkbare verwondering, een laag affiche van den schouwburg, waarop de 6e voorstelling van den beroemden

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van 22 Februarij 1859 No. 16.

Civiel Departement.

VERLEEND:

Een verlof naar Nederland van zes maanden, aan den ingenieur der gouvernemente telegraphen in Nederlandsch-Indië J. Groil.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den tweeden kommissie op het residentiebureau te Soerabaya M. J. Bouwens.

TIJDELIJK BELAST:

Met de leiding der dienst van de gouvernemente telegraphen in Nederlandsch-Indië, de ambtenaar voor de dienst der electro-magnetische telegraphen in Nederlandsch-Indië H. J. Janssen.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie J. L. van Zee.

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den apotheker der tweede klasse J. F. Gröne.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de Javasche Couranten van 19 en 23 Februarij 1859, No. 15 en 16, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de weeskamer te Salatiga, van wijlen J. Metzger.
Door de weeskamer te Batavia, van wijlen Maria Baronda, weduwe Jan Jonker, en Johan Henrich Carl, particuliere personen.
Door de weeskamer te Samarang, van wijlen Christiaan Bartholomeus Lammerding en Ferdinand Dominicus Lobry.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL

VAN SOERABAYA.

Gedurende het Jaar 1859.

In de maand	Maart	op den 5den en 21sten.
" "	April	" " 2den 13den en 30sten.
" "	Mei	" " 18den
" "	Junij	" " 1sten, 17den en 30sten.
" "	Julij	" " 17den
" "	Augustus	" " 1sten en 17den.
" "	September	" " 2den " 18den.
" "	October	" " 2den " 18den.
" "	November	" " 2den " 18den.
" "	December	" " 2den " 18den.

des namiddags te vier ure.

(Voor het land.) De Resident van Soerabaya maakt bij dese bekend dat op *Woensdag den 22sten Junij aanstonds*, des morgens ten 10 ure, ten zijnen kantore zal worden uitbesteed, de levering van laadpraauwen voor het overvoeren, voor 's Gouvernements rekening' van personen, paarden, slagvee, gelden en goederen van en naar de reede van Soerabaya, en zulke op de voorwaarden, vermeld in de advertentie van den Directeur der Producten en civiele Magazijnen dd. 13ten October 1858, opgenomen in de Javasche Courant van den 20sten October daaraanvolgende No. 84.

Soerabaya, De Resident voornoemd,
24 Februarij 1859. (234) VAN DER WIJCK.

SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS.

Gekommitteerde leden voor 't school bezook over Maart 1859.

De HH. R. VAN NOORD BORSKI, agent van den Javasche Bank, en
Mr. M. P. A. COSTER, president van den Raad van Justitie.

J. HAGEMAN J. C. z.
Secretaris.

Lekain werd bekend gemaakt. Na de gewone aankondiging volgde: „Daar de toeloop zoo groot is, om den be- reemden Lekain te zien spelen, sal heden de schouwburg reeds tegen den middag geopend worden.

De vreemdeling verlangde eenige kamers in hetzelfde h6tel, het vooraamste uit geheel Aix. maar kreeg van den kastelein het bescheid, dat hij slechts op de 3e verdieping kamers kon krijgen, daar op de tweede, de luitenant de Draguignan, en op de eerste Lekain huisvest- ten.

Des vreemdelings verbazing steeg hoe lange zoo meer. Hij nam evenwel de kamers op de derde verdieping en begaf zich daarop dadelijk naar den heer Lekain.

„Mijnheer,” seide hij, toen hij bij Dogard in de kamer kwam, „heb ik de eer mijnheer Lekain te spreken?”

„Om u te dienen. Wat verlangt gij?”

„Uw talent heeft mijne bewondering opgewekt. Ik ben ook toeschouwer en brandende van dorst naar roem, mogt het mij eindelijk gelukken u te naderen! Wilt gij mij toestaan, u iets voor te dragen? ik ben zeker, dat uw oordeel mij van nut kan wezen.”

„Welkom, draag mij iets voor, ik ben bereid u aan te hooren.”

De vreemdeling droeg eene scene uit „Tancred” voor. Nauwelijks had hij eenige woorden gesproken of Dogard verbleekte, zijne beenen kuitten, hij viel den vreemdeling

ADVERTENTIE.

GEBOORTEN.

Bevallen van eenen ZOON, J. P. ROUFFAER, ge- liefde echtgenoot van
SOERABAYA, K. W. VAN DER WEIDE.
2 Maart 1859. (254) Eenige kenninyare.

VENDETIE.

Op de vendutie van *Vrijdag den 4den dezer*, ten huize van den heer LOFFMAN, in de kampong *Kram- bangan*, zullen door de WEESKAMER worden verkocht, de schoener *HOSING*, en eene PRAAUW TJEM- PLONG, behorende tot den faillieten boedel van den chinees Oei HWAJTIEN, alsmede EEN ERF, met het daarop staande bamboezen met pannen ge- dekt HUIS, gelegen in de kampong *Kebalen*, toebe- hoorende aan wijlen jufvrouw KIEFFER en eenige preciosa's van den gefailleerde A. W. REIFERT.

De Secretaris der Weeskamer,
DEIBERT.

(243)

VENDETIE.

Op *Maandag den 7den Maart 1859*; in het militaire kampement No. 22 bij den kapitein ASMUS.

Van eenen goed onderhouden INBOEDEL, be- staande uit HANG en STAANDE LAMPEN, GE- POLITOERDE STOELN, TAFELS, BANKEN, en verdere MEUBELN, GLAS en KRISTAL- WERK, THEE en EETSERVIEZEN, en hetgene verder te voorschijn zal worden gebracht. (252)

VENDETIE WEGENS VERTREK.

Op *Woensdag en Donderdag den 9den en 10den Maart e. k* Ten huize van den heer P. SWERKER op *Gen'eng*. Van EENEN ZEER NETTEN, WEL ONDER- HOUDEN INBOEDEL, met al deszelfs toebehooren.

VERDER:

VERSCHILLENDE RIJTUIGEN, WAGEN en RIJPAARDEN, en hetgene verder zal worden te voorschijn gebracht. (196)

De goederen zijn daags te voren te be- zigtigen.

VENDETIE WEGENS VERTREK.

Op *Vrijdag en Zaterdag den 11den en 12den Maart 1859*.

Ten huize van den ASSISTENT RESIDENT te *Mo- djokerto*.

Van goed onderhouden MEUBELAIRE GOEDE- REN van NGAMPLONG-SONO-KEMBANG en PORMOSODO HOUT; SPIEGELS en SCHILDE- RIJEN, goed gedresseerde ZWARTE KADOESCHE RIJ- en WAGENPAARDEN; DRIE zoo goed als nieuwe RIJTUIGEN, als EENE KOETS, EEN VIS- A-VIS en EEN TENT-REISWAGEN, EURO PESCHE en BASTAARD melk gevende KOE- BEESTEN.

VOORTS:

JUWEELN, GOUD- en ZILVERWERK, ETA- GERE- VOORWERPEN, PORCELEINEN SER- VIEZEN, GLASWERK, EENE NIEUWE IJZE- REN BRANDWAARBORGKAST, KEUKENGE- REEDSCHAPPEN, enz. (213)

te voet en riep vol schaamte uit: „Gij zijt Lekain! — Heb medelijden met een ongelukkige!”

„Lekain hief hem op en Dogard vertelde hem rondberstig zijne geschiedenis.

„Na alles, wat ik gezien en gehoord heb,” seide Lekain, „ben ik ten minste zeker, dat gij mijn naam niet hebt prijs gegeven. Gij hebt aan de dames bevallen: ik heb geen reden van klagen over u. Het was een goede inval van u. Waarin laat gij mij van avond optreden?”

„In Vendome.”

„Dat is mijn beste rol. Ik wil eens zien, hoe ik speel.” Des avonds, na afloop van de voorstelling, zocht Lekain zijn mede naamgenoot op en zelf tot hem: „Gij hebt mij laten spelen als iemand, die pas aanvangt en daarbij een lief ingeogst, zoo als wellicht mij niet ten deel zou zijn gevallen. Ik moet overigens verskeren, dat gij er nog ver af zijt. een kunstenaar te zijn: maar gij hebt aanleg. Kom naar Parijs, ik zal u op het Théatre français inlijven.”

„Ik ben u zeer verplicht,” hernam Dogard; „want ik ben voornemens, u uw naam terug te geven en mij van het tooneel te verwijderen.”

„Nu, dat is geen groot verlies voor de kunst.”

„Hij is jaloezsch, maar dat verwondert mij niet,” dacht Dogard bij zich seiven.

De eerste samenkomst, die hij met de jonge weduwe had, voldeed aan zijne wenschen. Dogard vond haar zeer

VENDETIE WEGENS VERTREK.

Op *Dingsdag den 25den Maart a. s.*, ten huize van den WelEd. Heer G. J. NATHAN to *Kepetran*.

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

van eenen wel onderhouden INBOEDEL, bestaande uit: MAHONYHOUTEN, BATAVIASCHE en andere GEPOLITOERDE MEUBELN, EEN PIANO, IJZE- REN LEDIKANTEN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, een zoo goed als nieuw FIJN FRANSCH PORCELEIN ETENSSERVIES voor 24 personen, HANG-TAFEL en MUURLAMPEN, PLEET- en GLASWERK, een MIJ- LORD, een PALANKIJN, eenige BLOEMEN IN POTTEN, en hetgene verder te voorschijn zal worden gebracht. (240)

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.



Regtstreeks van hier, wordt aangeboden met het nieuw gekoperd Cam- pagne Barkschip

AFRIKA,

Gezagvoerder MANOURY.

Dit schip beveelt zich bij- zonder aan voor den overvoer eener familie, door deszelfs ruime en luchtige kajuit, en zal omstreeks den 10den Maart van hier vertrekken.

Nadere informatie te bekomen bij

De Agenten.

(235)

SCHIMMELPENNINCK & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND



Wordt aangeboden met het voor den overvoer van passagiers zeer net ingerigte, snelzeilende schip

HAAMSTEDE,

gevoerd door Kapt. H. H. DE BOMM, om in het begin dezer maand regtstreeks van hier te vertrekken.

Informatien bij

De Agenten,

(249)

RUYL CRAMER & CO.

LOGE DE VRIENDSCHAP.

MEESTERS RECEPTIE

Op *Dingsdag den 8sten Maart 1859*.

des avonds ten zeven ure in het Loge-gebouw.

J. HAGEMAN JCz.

(246)

Secretaris.

De firma W. L. VERSTEEGH & CO, cante- rende te Passaroean, is in likwidatie, zijnde tot vereffenaars aangesteld de neeren R. VAN NOORD BORSKI, F. B. KARTHAUS en Mr. W. H. s'JACOB, allen wonende te Soerabaya. (260)

De ondergeteekende verzoekt al degenen, die van hem iets te vorderen mogten hebben, hunne preten- sien zoo spoedig mogelijk te willen indienen.

(259)

SWERVER.

bevallig. Zij paarde aan een lief voorkomen ook lieve ma- nieren. Zij bevielen elkander en het duurde dus niet lang, of zij waren het samen eens.

„Gij staat er dus op, dat ik het tooneel laat varen?” seide Dogard.

„Ja, daar sta ik op.”

„Dan is het niet de roem, die u is mij aanlokt. Dat gij mij niet om mijn geld wilt huwen, weet ik, want ik besit niets; even zoo min om mijn naam, want als ik weer gewoon burger werd, neem ik mijn waren naam Dogard weer aan.”

„Dogard! opperbest. Wat kan mij uw roem of de be- faamdheid van uw naam Lekain schelen? Ik heb eerbied voor uw geest en inborst, die alleen mij aangetrokken hebben.”

Kenige dagen daarna bragt Dogard zijne vrouw naar Marseille. Het pas gehuwde paar ging naar den schouwburg. Men voerde ten toonele: „Adelide Duguesclin.”

„Hoe heet de acteur, die de rol van Vendome speelt?” vroeg mevrouw Dogard.

„Hij heet Lekain.”

„Lekain?” hernam mevrouw Dogard verwonderd.

Dogard verhaalde haar nu sijn avontuur. Zij vergef het hem, want in de wittbroedseken vergeeft men elkander zoo veel.

WORDT GEVRAAGD.

EEN KLERK, voor kantoor- en pakhuyswerk.
Adres L. Z. bij de uitgevers dezes. (258)

De crediteuren der firma **RUYL CRAMER & CO.**, of hunne gemagtigden, worden uitgenoodigd eene vergadering te komen bijwonen ten kantore der firma, op *Dingsdag den vijftienden dezer* ten een ure 's namiddags.

De bevoindvoorders **SOERABAYA, 1 Maart 1859.**
J. J. BLANCKENHAGEN. (248)
B. MACMILLAN. **RUYL CRAMER & CO.**

Door een spoedig vertrek en ongesteldheid verhinderd van alle mijne vrienden en kennissen persoonlijk afscheid te nemen, zoo roep ik hen bij deze een hartelijk vaarwel toe, de hoop en den wensch koesterende, des Hemels beste zegen steeds hun deel moge zijn en mij en de mijnen in hun vriendschappelijk aandenken aanbevelende.

SOERABAYA, J. H. ROSEMEIER.
3 Maart 1859. (256)

EEN WERKTUIGKUNDIGE.

Van middelbaren leeftijd, onlangs uit Nederland aangekomen, alwaar hij gedurende verscheidene jaren aan de voornaamste etablissementen is geëmployeerd geweest, en die ook langen tijd in vreemde landen zijn vak heeft uitgeoefend, wenschte op eene Suikerfabriek met het toezigt der machinerien belast te worden.

Reflecterenden worden verzocht zich met franco-brieven te wenden aan de firma **BAIJER & Co.** (251)

LEES HIER!

De ondergeteekende verklaart geen Koopman in olij te zijn en ook geen aan den Conclerge Kolling verkocht te hebben.

(247) **M. E. HAMMELBURG.**

Iemand genegen aan eenen W.duwenaar met zijn zoontje tegen betaling, Kost en inwoning te verschaffen gelieve zich te adresseren onder L. A. aan het bureau van den Oostpost. (261)

TE HUUR

Met primo April 1859 te aanvaarden, **HET HUIS** op *Mergo-Ijoso*, thans bewoond door den WelEerwaarden Heer **SCHIFF.**

Te bevragen, bij

(236) **L. JOHAN.**
te Soerabaya.

TE KOOP

Het Nederlandsch Indische schoenerschip **L'UNION.**
groot 94½, gemeten lasten.

Nadere informatie te bekomen bij

(250) **De Agenten, B. J. VAN ECK & CO.**

PAS ONTVANGEN.

Eene groote partij fijne Heeren **HEMDEN** van f 35, f 40, f 50 en f 60 het doz.

Een assortiment fijne viltten **HEEREN** en **KINDERHOEDEN.**

Zwarte zijden kanten **MANTILLES** met **SATIJEN** en **BREIDE FLUWEELEN LINTEN** **GEGARNEERD.** **BAREGES** in diverse Couleuren, **WIT HOLLANDSCH LINNEN** voor beddelakens. **Fraaije geborduurde ZAKDOEKEN** en **KRAAGJES.**

Afgesneden en onafgesneden **PROPATRIA PAPIER.**

Japansche **SAKY** en **SOYA.**

Versche **SAMARANGSCHE BESCHUIT.** **SCHEEPSLANTAARNS.**

Diverse soorten Fransche en Hollandsche **PROVISIEN.**

(241)

MARTENS & CO.

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI & CO.

TE SOERABAYA.

PER MAIL ONTVANGEN.

F. S. JACOB. Gedwongen en vrije suikercultuur op Java. f 2.— rec. (245)

IN DE SIMPANGSCHE APOTHEEK.

ONTVANGEN.

VERSCH HOMBURGER WATER.

EAU DE COLOGNE H. & S.

CLIPSOPOMPEN in soorten. (257)

PUIKE HAMMEN.


" **ROLPENS.**

" **ROOKWORST IN REUZEL.**

" **GEROOKTE OSSENHAAS.**

" **SAUCIJS DE BOULOGNE.**

" **GEROOKT VLEESCH IN LINNEN**

van het merk 

" **LENGVISCH.**

" **GEROOKTE ZALM.**

" **BERGSCH ANCHIOVISCH** en

" **GROENTEN** in potten.

PAS AANGEBRAGT:

(253) Bij **GEER. VAN DELDEN.**

IN COMMISSIE ONTVANGEN.

ECHTE ENGELSCH HANGLAMPEN à f 35.

GERAFFINEERDE SUIKER, 1^{ste} qualiteit, à f 9

het mandje van ¼ picol.

BOTER à f 12 het vaatje.

KEUKENSTROOP in kruiken à f 1.

(242)

Bij **A. H. DEELEMEN.**

WISSELS OP NEDERLAND.

(255)

Bij **B. KOPERSMIT & CO.**

PRACHTIGE SPIEGELS.

VAN VERSCHILLENDE GROOTTE

tegen zeer lage prijzen.

(244)

Bij **A. H. DEELEMEN.**

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY,

BUITENGEWONE GENEZING VAN EEN ZIEK BEEN.

De heer A... Z..., te S..... had eene verzwering aan een zijner beenen, waaraan alle aangewende middelen ter genezing, schipbreuk hadden geleden, en het welk, wel verre van te verbeteren, elken dag verslimmerde. Eindelijk gebruikte hij de Zalf en Pillen van Holloway, waardoor al dadelijk eene verbetering in zijnen toestand kwam; het sterk gezwollen been begon te slinken, en was in weinig tijds genezen. Gemelde Heer bevindt zich thans volmaakt wel en heeft zijne bezigheden hervat. Deze uitmuntende zalf geneest wonden en sweren al waren dezelve twintig jaren oud.

Verkrijgbaar à contant bij **E. FUHRI & Co.**, te Soerabaya, tot de ondervolgende prijzen: (238)

DOOZEN PILLEN van f 1.— f 3.— en f 5.—

POTTEN ZALF . . . 1.— . 6.— en . 5.—

LOTERIJ-HANDEL.

SOURABAYA.

237^{STE} NEDERLANDSCHE STAATS-LOTERIJ.

Van onderstaande Serie nummers, waarvan geheele loten of onderdeelen daarvan, van hunnen firma-naam voorzien, in Indie zijn geplaatst, worden de daarop (15)

gevallen prijzen of premien ten hunnen kantore beschikbaar gesteld onder eene korting van 5 procent Commissie-loon.

E. FUHRI & CO.

NUMMERS.	KLASSE.	PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PREMIEN OF NIETEN.	NUMMERS.	KLASSE.	PREMIEN OF NIETEN.
8181			8156			9854			17285			19052			19069		
8182			8157			9856	5	" —	17286	5	" —	19053			19070	4	f 65
8183			8158	2	f 30	9859	2	f 30	17287			19054	1	f 20	19071	1	" 20
8184			8159			9877			17288			19055	1	" 20	19072	5	" —
8185	4	f 65	8160	1	" 20	10186	3	" 45	17289			19056	4	" 65	19073	4	" 65
8186			9263			10137			17290			19057			19074		
8187			9336			10288	5	" —	17291	5	" —	19058	5	" —	19075	2	" 30
8188			9477	3	" 45	10289	5	" —	17292			19059	3	" 45	19076		
8189	1	" 20	9480			10290			17293			19060			19077	5	" —
8190			9539			10291	5	" —	17294	3	" 45	19061			19078		
8191	4	" 65	9597			10897	3	" 45	17295	3	" 45	19062	2	" 30	19079	5	" 70
8192	2	" 30	9711			10898	2	" 30	17296	5	" —	19063			19080	5	" 70
8151	1	" 20	9718			10899	3	" 45	17297	4	" 65	19064					
8152			9714			17281	5	" 70	17298	5	" 70	19065	5	" —			
8153			9715			17282			17299	5	" —	19066	2	" 30			
8154	3	" —	9818	3	" 45	17283	5	" —	17300			19067					
8155			9847	5	" —	17284			19051	4	" 65	19068					

SOERABAYA, den 2den Maart 1859.

Bij het ter perse leggen dezes was de post van de West wederom niet aangekomen.

Wij vernemen dat heden morgen per telegraaf het barigt is ontvangen dat aan den heer **P. SWERVEN**, assistent resident voor de police te dezer plaatse, is verleend een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte.

Eergisteren voormiddag ten 9 ure kwam alhier ter reede **Z. M. stoomschip Amsterdam**, aan boord hebbende de Generaal-Majoor **E. C. C. Steinmetz**, opperbevelhebber der expeditie tegen Boni, welke hoofd officier op den 19den Februarij il. eene wonde aan den linker-bovenarm heeft bekomen. De Generaal had zich, in den morgen van dien dag, tot het doen van opnamen, eenigzins buiten de voorposten begeven, en ontving bij die gelegenheid uit het strikgevee een schot, dat, beter gerigt, voorzekeer doodelijk ware geweest, daar hetzelfde om zoo te zeggen d'bout portant aangelegd was.

Met genoegen vernemen wij dat de toestand des Generaals, die alhier in het groot Militair Hospitaal te Simpang wordt verpleegd, geene verontrustende verschijnselen oplevert.

Met de **Amsterdam** zijn hier tijdingen aangebragt van het tooneel des oorlogs, die wij, voor zoo verre dezelve ons van onderscheidene welwillende zijden zijn medegedeeld, hier laten volgen.

Reeds hebben wij kortelijk melding gemaakt van het

deberkement der expeditie en het stormenderhand innemen van de versterking Badjos. Ziet hier de bijzonderheden welke wij daarentrent hebben vernomen.

Nadat door een manifest aan de keizerin van Boni het verlangen van het Gouvernement was kenbaar gemaakt werd aan de vorstin twee maal 24 uur tijd gegeven om daarover te beraadslagen, en van den uitslag aan den Gouvernements Commissaris kennis te geven. Na afloop van den bepaalden termijn versocht de vorstin nog een uitslag van 24 uur, dat ook toegestaan werd, doch toen men te vergeefs op antwoord wachtte werd tot eene landing en den aanval besloten. De schepen lagen ten anker ter hoogte van de versterkte kampong Batjoea. In den vroegen morgen debarqueerden de troepen in de verschillende sloepen en werd de landing voorbereid door een twintigtal gewapende barkassen, vijf kruisprauwen met twee stoomschepen op de vleugels; achter deze linie volgden de troepen. Van de zijde des vijands werd een goed vuur onderhouden, doch van geene de minste uitwerking; niet een der menschappen werd getroffen, terwijl daarentegen door een goed aangerigt kartata en geweervuur menig Bouier nederviel, van dat gevolg dat reeds spoedig de landing mogelijk was. De sloepen met troepen rukten nu voorwaarts, die, zoodra het doenlijk was voet aan wal setten, de vijand tot in de versterking verjoegen om deze te bestormen. Vol geestdrift gingen de troepen voorwaarts, en het gelukte hen ook na een levendig gevecht zich van Batjoea meester te maken. Bij deze gelegenheid werd ook door de vijandelijke kavallerie eene

charge tegen het marine-detachement, ondernemer, die echter met vollen glans, werd afgeslagen, en waarbij 40 man van den vijand bleven. Deze trok na het verlies van Batjoea, in de sawas terug, doch hier mogt het hem ook niet gelukken stand te houden, daar zij door de tirailleurs en de oprukkende batterij spoedig daaruit verdreven werden.

Het behaalde voordeel zou zeker nog grooter geweest zijn, indien onmiddellijk de landing ware beproefd, want bij het binnenrukken van de kampong Batjoea was deze geheel met have en goed verlaten. Het was toen duidelijk zichtbaar, dat de vijand geenszins het plan had om in onderhandelingen te treden, doch slechts tijd heeft trachten te winnen, ten einde de noodige maatregelen te treffen en versterkingen op te werpen. Deze moeten dan ook volgens gedane verkenningen vrij uitgebreid zijn en waren die bij Batjoea reeds groot, die bij de Tjembra rivier moeten nog uitgebreider zijn.

Omtrent de verdere krijgverrichtingen deelen wij de het navolgende mede.

Door het onverwachte van den aanval en op het zien van het stout voortrukken van onze troepen, namen de verdedigers van Badjoa, Beroe, Bola, Teloe, Lalang, Lonraji en Bené na eenig geschut- en geweervuur de vlugt, zoodat men daardoor in de gelegenheid was, de aan land gekomene troepen tot het gevecht beter slagvaardig te maken; dadelijk ging het verder voorwaarts, en werden ten spoedigste de opgenoemde kampongs bezet, het terrein buiten de kampongs van vijanden gezuiverd, die gedeelt door ingravingen en in de nabijheid staande mals-velden, onophoudelijk onze troepen verontrustten en bestookten, zoodat men zich eerst tegen 12 uren des middags, in het rustig bezit van het beroemde Badjoa en aangrenzende kampongs kon rekenen, na alvorens nog een kavallerie aanval afgeslagen te hebben, waarbij twee hooge hoofden sneuvelden, als zijnde volgens opgave Daing Ranka Subandar van Badjoa en Daing Ladoda, volle neef van de Koningin van Boni.

In den loop van den dag werd bijna alle Infanterie en Artillerie gedebarkerd en eene positie naar de zijde van Boni ingenomen, die ons verzekerde tegen den grootsten overval van de zijde der Boniers.

In drie dagen was, door de bijzondere voortvarendheid van den kommandant der zeemagt, ondersteund door alle belanghebbenden, de geheele expeditie aan den wal, in welken tijd de depots enz. gereed gemaakt werden, en kleine verkenningen werden gemaakt in de rigting der N. W. gelegene kampongs, welke, wat het terrein betreft, niet gunstig waren, vermits men daarbij mals velden soms van 3 voet hoog opgegroeid, had door te worstelen.

Het was om een beter terrein op te sporen voor eene beweging naar Boni dat de Generaal zelve een verkenning aanvoerde op den 16den Februarij, doch ook deze leverde, wat het terrein betreft, geene gunstige resultaten.

De troepensterkte bestond uit: het 8^e. en 10^e. Bataillon Infanterie, 1/2 8^e batterij, eene compagnie cavallerie, 1/4 compagnie sappeurs.

Na een zeer moeilijken march werd de kampong Tjilloe door het 10^e Bat. in de flank genomen, en met een hoera maakten de tirailleurs, ondersteund door het geheele Bataillon zich daarvan, alsmede van de in de kampong aanwezige beving, meester, het 3de Bat. trok intusschen ten westen die kampong om, om zodoende den uit de kampong Tjilloe vlijtenden vijand inde flank te nemen en te vernielen, doch eene daargestelde verhakking die door de hooge mals niet gezien konde worden en welker opruiming veel tijd en moeite kostte, balette deze wel berekende manoeuvre.

Alstoen werd tegen het zuidelijke gedeelte van de kampong Lona positie genomen en al het mogelijke gedaan om den vijand, die op grooten afstand, doch wederom door zware mals velden gescheiden, stond te joelen en te schreeuwen, uit te lokken tot een gevecht, dat echter door hem geheel werd vermeden, als liggende het geenszins in zijne be loeling om een ernstig gevecht met ons aan te gaan, maar wel om onze troepen overal te verontrusten door omtrekkingen in een terrein, waar wegen enz. hun zeer bekend waren.

Het halve 14 Bataillon Infanterie dat, terwijl de verkenning troepen in positie stonden, op last van den Kommandant en chef was opgerukt naar de middelste der kampongs Lona (drie opevolgende kampongs van denzelfden naam) om zodoende te trachten de Boniers tuschen twee vuren te krijgen, vond bij zijne aankomst die kampong verlaten, zoodat ook deze beweging geen resultaat opleverde, waarop besloten werd naar het bivouac terug te keeren, na eerst twee kampongs Lona in brand gestoken te hebben; tegen 12 uren waren de troepen terug, met een verlies van 21 dooden en gekwetsten, onder de eersten was de 1ste Luitenant van het 8 Bat. Inf. W. L. Wielik van Schelfhout en onder de laatste de 1ste Luitenant van der Heijde der O. I. Kavallerie.

Deze verkenning deed zien dat de wijze van oorlog voeren der Boniers niet dezelfde is als in 1825, maar meer heeft van een guerilla krijg; ook heeft het 8de Bat. Inf. (jeugdige ambonnezen) die nog nimmer in het vuur waren geweest, zich van eene seer gunstige zijde doen kennen, en heeft de bevelvoerende Generaal zelfs bij de gorder hen moeten aansporen om, wanneer zij in de tirailleur linie zijn, niet te onstuimig en te ver door te dringen, maar beter naar hunne officieren en signalen te luisteren; men schrijft dan ook het betrekkelijk aanzienlijk verlies toe aan die omstandigheid.

Wij hebben als nu de zekerheid verkregen dat de Boniers de mals-struiken met opzet als verdedigingsmiddel bezigen, want wij hebben overal alleen de vrucht afgesneden gevonden.

Zij geschiedde ook om eene Z. W. gelegene kampong, waaruit de vijand onophoudelijk, hoezeer dan ook zonder nadeel voor ons, schoot, te nemen en onschadelijk te maken.

De Generaal besloot eene poging aan te wenden of in weerwil van die terrein-verhinderingen, niet eene verkenning tot Boni konde worden gedaan, en bepaalde die op

den 18den. Na slechts weinig afstand afgelegd te hebben waren wij verplicht den march te staken, zelfs te paard gezeten was er niets van de troepen te zien, zoodat er met eenheid geene bevelen konden worden gegeven. De Generaal besloot dan ook den volgende morgen een proef te nemen, om door de sappeurs, geassisteerd door 400 koelies, onder dekking van het 14 Bat. inf. de sectie houthuizers 8^e batterij en eene compagnie kavallerie, de mals-struiken in de rigting van Boni over eene breedte van ruim 500 passen te doen opruimen; deze proef is volkomen geslaagd, hoewel met een getal van 14 gekwetsten, en bestend, naar men zegt, bij den Generaal het voornemen den volgende dag naar Boni op te rukken, met de daarvoor bestemde troepen, voorafgegaan door hetzelfde getal opruimers, gedeelt door eene seer sterke tirailleur-linie. Aan dat voornemen is geen gevolg gegeven door de wonden, welke de Generaal op den 19den heeft bekomen.

Als eene bijdrage tot de wijze van oorlogvoeren der Boniers kunnen wij nog daarbij voegen dat bij het treffen op den 14den Februarij II. een ziekenoppasser, die met eenige koelies belast was met het wegvoeren der lijken, door den sterken drank hevangen, zich genoodzaakt zag ter neder te zitten. De vijand sloeg den ongelukkige het hoofd af, dat werd medegevoerd.

De Boniers zijn gewapend met oude pandekapgeweren. Het grootste gedeelte strijdt te paard. Ook voeren zij geschut van 3, 6 en 9 pond, alsmede kleine filla's, die door twee man gedragen worden, terwijl een derde het stuk onder het loopen afschiet. Over het geheel schieten zij slecht, daar zij meestal te hoog aanleggen.

Tot dus verre zijn 40 stukken geschut benevens eene menigte geweren, laasen en ammunitie buit gemaakt.

Volgens particuliere tijdingen zouden, onder bevel van den Kapitein Luitenant ter zee Mathijssen, op den 19 deser de mondingen der rivier Tjirana verkend en genomen zijn; de vijand had ter weerszijde van eene der uitwateringen der rivier, genaamd Tisapie, den toegang; door versterkingen aan weerszijden en versperringen bleef. Niettegenstaande het hevig geschut- en geweervuur van achter zijne batterijen in het evenwel onze zeemagt mogen gelukken hun vuur tot zwijgen te brengen en de versterkingen met het daarin geplaatste geschut te nemen. — Bij deze gelegenheid hadden de gewapende sloepen een verlies van 11 gekwetsten, waaronder zich bevindt de Luitenant 2e klasse Gravenhorst. Bij die gelegenheid had een groot ongeluk op Z. M. stoomschip *Amsterdam* plaats; bij het tweede schot sprong de lange zestigponder, waarbij een Officier, de Luitenant ter zee 2e klasse van Rossum, en 12 man zwaar en licht gewond werden.

JONGENS WEEZEN-INRICHTING TE SOERABAYA.

Bedrag der inschrijvingen tot en met den 19den Februarij 1859.

GULDENS EN CENTEN.

WAAR INGESCHREVEN.	In Rens.						Jaars.		
	VAN 2000	VAN 1000	VAN 500	VAN 100 TOT 500	VAN MINDER DAN 100	TOTAAL.	VOOR A.	VOOR B.	TOTAAL.
Transport . .	4000	4000	12500	16475	8489	57 45464	57	3934	74 21382
BATAVIA . . .	"	"	"	100	"	100	"	"	"
CHERIBON . . .	"	"	"	350	70	420	"	150	150
SAMARANG . . .	"	"	"	"	60	60	60	60	120
KEDIRI . . .	"	"	"	200	339	539	60	120	180
HET LEGER . .	"	"	"	"	337	337	110	40	354
TOTAAL . . .	4000	4000	12500	17125	9235	57 46860	57	4165	14 22066
								60	26231
									74

(*) Hieronder is de opbrengst van eene extra voorstelling, door de heeren officieren te Sinkawang gegeven op het liefhebberijtooneel aldaar.

BATAVIA, den 21sten Februarij 1859.

J. C. HEIJNST.

Ten vervolge van ons nummer van den 5den Januarij 1859 no. 2, zijn wij in de gelegenheid gesteld de volgende, den 20sten Februarij per telegraaf ontvangen berigten mededeelen, ten aanzien der expeditie naar Boni.

De gouvernements kommissaris voor de zaken van Celebes en onderhoorigheden, den 12den Januarij aan boord van Z. M. stoomschip *Madura* van Batavia vertrokken, was den 18den Januarij te Makassar aangekomen, van waar Z. H. EdG. den 24sten te Bonthain arriveerde.

Den 7den Februarij was de geheele militaire magt te Sindjai en Badjoa bijeen.

De zendelingen van het gouvernement die den 5den Februarij het ultimatum naar Badjoa over zouden brengen, waren afgewezen; den volgende dag derwaarts terug gekeerd, werden zij goed ontvangen en het ultimatum aangenomen.

Den 9den Februarij verzocht Boni evenwel uitstel om zich aangaande de gestelde voorwaarden te verklaren, ten einde daaromtrent vooraf te raadplegen met de rijken van Soppeng en Wodjo, welk verzoek werd afgewezen, met den eisch tevens dat den 10den Februarij een bepaald antwoord zou worden gegeven. Ook die dag ging voorbij zonder dat aan den eisch werd voldaan, waarna de zendelingen den 11den Februarij de oorlogsverklaring overbragten.

Hoewel daartoe eerst toegelaten, werden zij op het naderen van verkenningssloepen afgewezen.

Den 12den Februarij is een gedeelte der expeditie ontscheept, dat met weinig verlies Badjoa heeft ingenomen.

Nader hopen wij in de gelegenheid te zijn aangaande een en ander meer uitvoerige berigten mededeelen.

BATAVIA. — Volgens telegraphische berigten van Anjer heeft het Engelsch schip *Lorhiel*, groot 853 ton, gevoerd door Thomas, op de stroomklip gestooten, en is in den nacht van den 15den op den 16den dezer gesonken, zijnde echter de equipage behouden aan wal gekomen. In den morgen van den 16den is de *Lorhiel* echter weder opgekomen, omstreeks eene halve mijl zuidelijker dan hare ligging van den vorigen dag. Hieruit blijkt alzoo dat het schip weder drijvende is geworden, en hoogst waarschijnlijk op zijde ligt, waardoor de mogelijkheid bestaat om, nu het in eene zuidelijke rigting drijvende is, hetzelfde op den Javawal of op eene der in die rigting liggende eilanden te doen stranden.

CHERIBON. — Behalve de gewone beschadigingen aan bruggen, wegen en waterwerken, heeft de ook hier seer hevig ingevallen Westmoeson nog het ongelukkig gevolg gehad dat van den 1sten Januarij tot en met den 9den deser tien personen door den bliksem getroffen werden, waarvan zes op de plaats dood bleven, terwijl de overigen herstelden.

Buitendien zijn door den lagen waterstand en snellen stroom in de rivieren vier personen en een buffel verdrinken.

TAGAL. — Door de zware branding, welke gedurende een geruimen tijd op de kust heeft gestaan is aan het zeehoofd alhier eene belangrijke schade toegebracht; de aaneengeschakelde palenrij van het oostelijke gedeelte is tot op de hoogte van laag water geheel weggeslagen, als ook de gekoppelde palenrij aan de buitensijde over eene

lengte van 70 Nederlandsche ellen, waardoor de buitengloeiing over eene tentze van bijna 80 Ned. ellen vrij sterk is uit een gezakt, en de bloksteenen losgeraakt en hier en daar over elkander geschoven zijn.

Het wegsaan der palenrijen schijnt hoofdzakelijk een gevolg te zijn van de vernielende werking van den zeeworm, waardoor de palen, die bij het leggen van het zeehoofd in 1854 van 22 tot 25 Ned. duimen dik waren, thans reeds tot op 8 à 10 duimen afgeknagd zijn.

SAMARANG. — Ten gevolge van de zware bandjira, welke in deze residentie hebben plaats gehad, en waarvan wij reeds in onze nummers van den 9 en 12 dezer melding maakten, hebben ook de groote en binnenlandse postwegen in de afdeeling Demak nagenoeg twee voeten hoog onder water gestaan, terwijl onderscheidene bruggen meê meer of minder beschadigd werden.

BANJOEMAS. — In den nacht van den 3den op den 4den dezer is alhier de inlandsche vrouw Karija Bangsa, wonende in de dessa Kalie-orie, distrikt Soekaradja, van drie zonen bevallen. Zowel de moeder als de kinderen bevinden zich volkomen welvarend.

KADOE. — De in de laatste dagen van Januarij en in het begin deser maand gevallen zware regens hebben ook in dit gewest veel schade aangerigt. Het water in de rivieren Ello en Progo en in derzeiver zijtakken rees tot eene verbaasende hoogte en vele bruggen, met name die over de rivier Pare, op den grooten weg tuschen Magelang en Temenggong, de groote noodbrug over de rivier Ello te Blondo, de brug over de rivier Progo op den weg naar Borobodor, de twee groote bamboezen bruggen over de rivieren Tangaie Toegoe, en die over de Progo nabij de dessa Nglangan, werden weggeslagen.

De steenen waterleidingen en atappingen nabij de dessa s, Soemberan en Djettie werden geheel vernield; terwijl de hevige regens buitendien in de distrikten Bandoengan en Menoreh verscheidene aardstoringen veroorzaakten, waardoor omstreeks drieduizend koffijboomen verloren gingen.

De communicatie, die hier en daar gedurende korten tijd gestremd was, werd echter spoedig weder hersteld.

SOERAKARTA. — De sedert het midden van November alhier gevallen regens zijn in de laatste dagen van Januarij zoo seer in hevigheid toegenomen, dat zware overstromingen ook ter hoofdplaats daarvan het gevolg waren.

Verscheidene bruggen langs de groote postwegen werden daardoor beschadigd; terwijl de in het vorige jaar over de rivier Banjak gelegde, geheel is weggeslagen. Een aanzienlijk aantal velden met padie en andere gewassen beplant, werden met het medegevoerde slijk bedekt en het gewas daardoor geheel vernield. Sedert den 1sten deser is echter het water weder aan het vallen.

(Java Cour.) ¶

NEDERLAND.

Men verneemt, dat de uitspraak van den Hoogen Raad in de zaak van P. van Vlissingen, tegen den Staat, die op den 7den Januarij was bepaald, zonder tijdsbepaling is uitgesteld. Naar men verzekert moet dit uitspel in verband staan met onderhandelingen, die aanhangig zijn om aan de zaak door minnelijke schikking een einde te maken.

De concessie tot het exploiteren van gronden in de residentie Westerafdeeling van Borneo, is aan den heer F. H. van Vlissingen te Amsterdam bij koninklijk besluit verleend op de volgende voorwaarden.

Art. 1. De regering staat af ter exploitatie, aan concessionaris, zoodanige gronden in het noordelijk gedeelte der residentie Westerafdeeling van Borneo, en meer bepaaldelijk in de rijken van Sambas, Mampawa, Pontianak, Koeboe, Landak, Tajan, Meliouw, Sangan, Sekadauw, Sintang Silat, Soewahied, Selimbouw, Djongkong en Boenoet, als daartoe naar aanwijzing van den concessionaris en na overeenkomst tusschen het Indisch bestuur en de betrokken inlandische vorsten geschikt worden bevonden en zoodanig gelegen zijn, dat de regering aan den concessionaris de mate van bescherming kunne verzekeren, waarop hij in billijkheid moet kunnen rekenen. De beschikking op en aanvraag tot afstand van gronden zal zooveel mogelijk binnen zes maanden na de gedane aanwijzing volgen. Van de afgestane gronden zal binnen den tijd van zes maanden eene voorloopige afbakening der gronden plaats hebben om daarvan later eene kaart te maken, waarvan de kosten voor de helft door het gouvernement, voor de wederhelft door den concessionaris zullen worden gedragen.

Art. 2. De concessie in het vorig artikel bedoeld duurt negen en negentig jaren, in te gaan met de dagteekening deser. Nadat zij negentig jaren geduurd heeft, kunnen de regtverkrigenden van den concessionaris zich tot de regering wenden met verzoek om verlenging der concessie na verloop van den tijd, waarvoor zij verleend is. In geval de verlenging niet tot stand komt, treedt de regering in al hare regten op de afgestane gronden terug, tegen vergoeding van de waarde der gebouwen, des noods na taxatie van deskundigen.

Art. 3. De gronden kunnen worden gebruikt voor de teelt van alle producten, behalve van opium, voor de bosch-cultuur en de veeteelt. Ook de mineralogische rijkdom van den bodem kan worden geëxploiteerd. Gronden die tien jaren liggen, zonder dat het blijkt dat de concessionaris er eenig nut van trekt, of zonder dat hij door uiterlijke teekenen zij voornemen aan den dag legt om ze te exploiteren, zal het gouvernement terug kunnen nemen.

Art. 4. De concessionaris is voor zich en de op de aan hem krachtens artikel 1 afgestane gronden gevestigde bevolking, vrij van alle grond en personeele belasting. Daarentegen is hij van den 1sten Januarij 1865 verschuldigd eene jaarlijksche schatting van hoogstens vijf ten honderd, en van af den 1sten Januarij 1870 van hoogstens tien ten honderd der geldwaarde van de bruto producten, van of uit de aan hem afgestane gronden verkregen, zoodanig bereid als zij gewoonlijk in den handel voorkomen; met dien verstande dat, zoo de maatschappij, waarvan sprake is in art. 14, geen zuivere winst van zeven en een half ten honderd, volgens de balans van het laatst afgelopen jaar, heeft opgeleverd, over het loopende jaar geene hogere schatting dan van zeven en een half ten honderd van de geldwaarde dier bruto producten zal worden geheven. Van de voedingmiddelen en vruchten, geteeld op de afgestane gronden tot verbruik der daarop gevestigde bevolking en arbeiders is geen schatting verschuldigd. De waarde der koffij, suiker, indigo, tabak, katoen en andere voor de Europeasche markt bestemde voortbrengselen, zoodmede die der mijnproducten, wordt berekend naar den marktprijs te Batavia, gemiddeld over de laatste twaalf maanden genomen; terwijl de waarde der rijst, djadjang en andere voortbrengselen, bestemd voor inlandsch verbruik, zoodmede die der houtwerken en van het vee wordt berekend naar den marktprijs te Pontianak, gemiddeld over de laatste twaalf maanden genomen. Met of na 1880 kan de concessionaris vorderen, dat de schatting, met uitzondering voor zoo veel zijne mijnproductie betreft, worde veranderd in eene grondrente, die door betaling van het twintigvoudig bedrag dier rente ten allen tijde aflosbaar is. Bij de berekening van die grondrente wordt als basis genomen de productie der laatst verlopen tien jaren, om daaruit af te leiden en als maatstaf, ook bij het nader afstaan van gronden aan te nemen, welke waarde zekere uitgestrektheid gronds aan verschillende producten door elkaar genomen 's jaars kan opleveren.

Art. 5. Vóór den laatsten Maart van elk jaar, te beginnen met het jaar 1866, worden de verantwoordingsstukken, waaruit blijken moet van de productie in het afgelopen jaar verkregen, om daaruit de hoegrootheid der schatting te berekenen, door den concessionaris of zijn vertegenwoordiger ingediend aan het Indisch bestuur, dat inzage der boeken kan vorderen. Voor elke maand verzuim verbeurt de concessionaris als eene boete één ten honderd van het bedrag der te betalen schatting, behoudens, in geval dat verzuim langer dan drie maanden aanhoudt, het bepaalde bij art. 1302 van het Burgerlijk Wetboek. Zoodra het bedrag der schatting door het Indisch Bestuur is goedgekeurd, en hem daarvoor eene ordonnantie van betaling is uitgereikt, is de concessionaris verplicht tot de storting van dat bedrag in 's lands kas te Batavia.

Art. 6. De concessionaris verschaft zich de noodige arbeiders door vrijwillige overeenkomst. De aanvoer van vrije werklieden is veroorloofd, behoudens de noodige voorzorgen voor de openbare rust en veiligheid en de verplichting van den concessionaris om te zorgen, dat zoodanige van elders aangevoerde personen nimmer ten laste van de Regering komen. Op dien aanvoer zijn overigens van toepassing de art. 26-31 der Publicatie van 24 December 1835 (*Indisch Staatsblad* No 44). Dit belet niet dat zij zich als blijvende bevolking op de afgestane

gronden kunnen vestigen. De bestaande of later daar te stellen verordeningen op het pandelingschap zijn van kracht en toepassing op den concessionaris en de door hem in dienst te nemen pandelingen.

Art. 6. Voor zooveel den bij art. 1 bedoelden afstand van bebouwde gronden betreft, is de concessionaris verplicht, ten behoeve der betrokken vorsten of apanage-houders uit te keeren de schadeloosstelling wegens verlies aan inkomsten, waaromtrent door het Indisch bestuur met hen is overeengekomen, na overleg met den concessionaris of zijn vertegenwoordiger.

Art. 8. De concessionaris is bevoegd van de op de aan hem afgestane gronden gevestigde bevolking, te heffen de belasting bekend onder den naam van *katsil tanaman*, ten beloope van hoogstens tien gulden 's jaars of één dag arbeid per week van elk huisgezin, en zulke ter keuze van den belastingschuldige. Gelijke bevoegdheid bestaat voor hem ten aanzien der bevolking, welke zich later op de gronden, ten gevolge deser concessie aan hem toe te wijzen, zal komen vestigen.

Art. 9. De concessionaris is bevoegd, met goedkeuring van het Indisch bestuur, en onder de voorwaarden door hetzelfde, in overleg met den concessionaris te regelen, gronden aan hem ter exploitatie afgestaan, tot hetzelfde doel af te staan aan Europeanen en daarmede gelijk gestelden.

Art. 10. De bestaande of later vast te stellen bepalingen omtrent het verblijf in Nederlandsch Indie zijn van toepassing op de geëmplojeerden van den concessionaris, en, zoo het Indisch bestuur daartoe termen vindt, op de in het vorig artikel bedoelde personen. Zij kunnen zich, in afwachting der beschikking van den gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indie, op hun verzoek om acte van vast of van tijdelijk verblijf, naar de residentie Westerafdeeling van Borneo begeven. Zij kunnen volstaan met den borgtocht van den concessionaris in den vorm, voorgeschreven bij het *Indisch Staatsblad* No. 4 van 1842. De gunstige beschikkingen op verzoeken om acte van tijdelijk verblijf in de residentie Westerafdeeling van Borneo zijn aan geen hooger zegelrecht onderworpen dan dat van één gulden, bij art. 29 der zegelordonnantie (*Indisch Staatsblad* 1817, No. 50) voor "alle verdere favorable dispositien," voorgeschreven.

Art. 11. Het aanleggen en onderhouden van wegen, het voor zoo veel noodig bevaarbaar maken van rivieren en het graven van kanalen binnen de afgestane gronden komen ten laste van den concessionaris, die deswege in overeenstemming met de bestaande verordeningen handelt, voor zoo veel daaraan door gemeenschappelijk overleg met de regering niet wordt gederogerd.

Art. 12. De regering verzekert den concessionaris bevordering en bescherming van zijne onderneming, door alle zoodanige middelen als zij, na overleg van den concessionaris of zijnen vertegenwoordiger, het meest doelmatig oordeelt. De regering zorgt zooveel noodig voor het godsdienstig en school-onderwijs van de bevolking der aan den concessionaris afgestane gronden, op gelijken voet en naar gelijke regelen als dit op Java geschiedt.

Art. 13. De concessionaris moet zich te Batavia behoorlijk doen vertegenwoordigen. Als vertegenwoordiger kan alleen in aanmerking komen een vast ingezetene van Nederlandsch Indie. Alle briefwisseling tusschen het Indisch bestuur en den concessionaris, wordt met betrekking tot dezen laatste, gerigt aan en gevoerd door den als zoodanig door hetzelfde erkenden vertegenwoordiger. De directeurs en administrateurs van etablissementen moeten door het Indische bestuur als zoodanig zijn erkend, om bij de plaatselijke of gewestelijke autoriteit de belangen dier etablissementen te kunnen voorstaan. In geval eenig geëmplojeerde van den concessionaris aan het Indisch bestuur gegronde reden tot klagen geeft, kan hetzelfde na overleg met den concessionaris of zijn vertegenwoordiger, het ontslag van zoodanig persoon uit de dienst van den concessionaris vorderen, welke laatste verplicht is, daaraan ten spoedigste te voldoen.

Art. 14. De concessionaris is verplicht de verkregen concessie in haar geheel en zonder eenig voorbehoud binnen zes maanden na hare dagteekening aan een tot, dat einde op te rigten naamlooze vennootschap over te doen mits zich gedragende naar de op dat stuk bestaande wetten en verordeningen. Op deze vennootschap gaan in volle kracht over al de regten en verplichtingen zonder eenige uitzondering, die, volgens de voorwaarden der concessie de concessionaris heeft, of op hem rusten. Van de verplichting tot overdracht van de concessie aan eene naamlooze vennootschap zal door den concessionaris geen ander gebruik worden gemaakt, dan ten opzichte van zulke vennootschap, waarvan de statuten vooraf aan de goedkeuring van den minister van kolonien zijn onderworpen geweest, ten einde zekerheid te erlangen, dat in die statuten niets voorkomt, strijdig met de verleende concessie. Na de goedkeuring der statuten volgens de wet, treedt de opgerigte maatschappij in al de regten en in al de verplichtingen van den concessionaris, even als of de concessie onmiddellijk aan haar was verleend. De zetel der maatschappij zal te Amsterdam gevestigd zijn.

Art. 15. De statuten der maatschappij moeten rusten op het beginsel van de planting der maatschappij onder het beheer van een zelfstandig bestuur, bestaande minstens voor de helft uit Nederlanders of die door naturalisatie daarmede gelijk zijn gesteld, met de verzekering aan de vennoten van behoorlijk toezigt op de handelingen van het bestuur. Ten minste éénmaal in het jaar moet eene algemeene vergadering van deelhebbers worden bijeengeroepen.

Art. 16. De regering neemt voor een tiende aandeel in het kapitaal van 2,500.000 guldens, voor de naamlooze vennootschap, die volgens art. 14 zal worden opgerigt, te betalen. Bij uitbreiding van het kapitaal, behoudt de regering zich het recht voor, om al dan niet in die uitbreiding in gelijke verhouding deel te nemen.

Art. 17. Een der commissarissen van toezigt op de handelingen der directie wordt door den minister van

kolonien benoemd. Hij heeft toegang tot de bureaux, inzage van de boeken, en kan de kas verifiëren. Een verschil tusschen hem en de directie geraken, wordt ter kennis van den minister van kolonien gebracht; kan deze het niet in der minne vereffenen, dan wordt het onderworpen aan de uitspraak van drie scheidsmannen, volgens de wet te benoemen. Hunne uitspraak is in het hoogste ressort.

Art. 18. Behoudens de bepaling van art. 9 mogen de regten uit deze concessie voortvloeiende door de maatschappij noch geheel, noch gedeeltelijk aan anderen worden overgedragen, dan met toestemming van de regering, en in geen geval aan vreemdelingen. De concessie vervalt, wanneer niet voldaan is aan het eerste lid van art. 14, of wanneer de maatschappij drie jaren nadat de overdracht van regten op haar heeft plaats gehad, daarvan geen gebruik heeft gemaakt.

ENGELAND.

De prins van Wallis zal Rome bezoeken. Men zegt dat zijn vertrek derwaarts op 10 of 11 Januarij bepaald is. De prins is voornemens vijf maanden te Rome te blijven.

— Het *Court Journal* wil weten dat de keizer van Rußland in de maand Mei Londen zal bezoeken.

— De bevolking van Londen, welke in 1814 1,000,000 zielen bedroeg, bestond volgens de volkstelling van 1857 uit 2,800,000 zielen. Die vermeerdering, welke die van de bevolking des rijke gevolgd heeft, is ook aan eene andere oorzaak toe te schrijven: de ongelukkige en onrustbarende rigting der plattelandse bevolking om zich in de groote steden met der woon te vestigen, hetgeen men bij alle volken van Europa waarneemt.

De staatslieden zien daarin meer dan één staatkundig en zedelijk gevaar; de gemeentebesturen zien hunne uitgaven en hunne verantwoordelijkheid vermeerderen en de bevolking der steden lijdt daardoor zelve velerlei ongemakken.

De circulatie, welke door de voetgangers reeds buitengewoon moeilijk wordt gemaakt, is op sommige plaatsen, vooral op die punten, waar zich eene onafzienbare rij van allerlei voertuigen beweegt, onmogelijk of gevaarlijk. Het tijdsverlies, het oponthoud in de transactien en in de tijdige aankomst der reizigers aan de spoorwegen, behooren tot de laatste gevolgen der opeenhooping. Op sommige punten moet men tien tot vijftien minuten wachten alvorens een straat of brug dwars te kunnen oversteken. Men kan dit dan nog alleen doen als men hard loopt of liever rent, hetgeen voor ouden van dagen, gebrekkigen en kinderen niet wel mogelijk is.

Het komt er dus op aan om aan de moeilijkheid der circulatie een einde te maken door de daarstelling van een onderaardschen spoorweg, die de stad in hare lengte van Paddington naar de City zoude doorsnijden. Lange dien spoorweg zoude des nachts het transport van zware goederen, van vee en van de voor de markten bestemde goederen plaats kunnen hebben, terwijl de spoorweg gedurende den dag voor het vervoer van passagiers en ligte goederen gebezigd zou kunnen worden.

Een groot voordeel dat men niet heeft aangewezene en dat dit toch wel verdiende, zoude bestaan in de vermindering van het oorverdoovend geraas in de straten, hetgeen het spreken en zelfs het geregeld denken belemmert.

Eene spoorweg-maatschappij heeft voor deze onderneming reeds voor een bedrag van £ 475,000 ingeschreven, hetgeen juist de helft is van hetgeen zij zal kosten. Voor de andere helft is een beroep gedaan op het publiek en de andere spoorweg-maatschappijen.

Wat de bruggen, de London Bridge bij voorbeeld, betreft, die gedurende den dag door voetgangers niet te passeren zijn, zoo stelt men voor aan de buitensijden dier bruggen trottoirs aan te leggen, van de brug gescheiden door hare leuning of borstwering. De bestaande trottoirs zouden met den rijweg gelijk gemaakt worden, die dan veel breeder zoude worden voor de talrijke voertuigen, die de Theems passeren. Over de London bridge even als in Holborne en Ludgate Hill passeren vijf omnibussen in de minuut. Het is een geraas, een gedrang, eene verwarring dat in der daad niet is uitteestaan en waarboven verreweg het meest eentonige en stille landleven te verkiezen is.

— De bekende Amerikaan Barnum hield onlangs in *St. James Hall* alhier eene voorlezing over: „de kunst om geld te maken.” De ruime zaal was zoo vol als had men zijne woorden slechts op te van: en, om het goud deelachtig te worden. Natuurlijk gaf Barnum geen arcanum aan de hand, maar droeg een reeks van gemeenplaatsen voor over de waarde van het geld alsmede een aantal levensregels. Tusschen beide laschte hij eene half vergetene anecdotie in. Het fashionable publiek heeft zich alleen naar de gehoorzaal begeven, uit nieuwsgierigheid om den man te zien en te hooren, die zooveel van zich heeft doen spreken en die door de Amerikanen de geniale *humbug* genaamd wordt. Ten slotte gaf Barnum te kennen, dat ieder in de zaal aan de deur een blaauw kaartje zou bekomen, dat binnen weinige dagen gratis toegang verschafte tot de *St. James Hall*, ten einde de beroemde aemermijn, waarmede de Yankee zich zoalarg hebben laten foppen, te kunnen bezichtigen.

— In de *Times* vindt men een met levendige kleuren geschilderd tafereel van de ellende der talrijke van huisvesting beroofden te Londen. Hoe bij de talloze philanthropische vereenigingen in Engeland, die naamlooze ellende kan blijven bestaan, zal menigeen raadselachtig voorkomen, doch het is niettemin eene daadzak. Dat de zoogenaamde werkhuizen, welke uit de armenbelasting onderhouden worden, ontoereikend zijn, is bekend; een treurig verschijnsel is het echter, dat onder de van dak beroofden, die des zomers in de parken, des winters onder bruggen, in portalen of in andere hoeken slapen, het meerendeel uit kinderen en ouden van dagen bestaat. Onwetendheid vermeerderd bij velen deser parias nog de ellende; zij hebben er dikwijls geen begrip van dat zij zich tot de autoriteiten kunnen wenden, of laten zich vrees aanjagen

door de weigerende antwoorden van sommige bedienden der werkhuizen, zoodat zij, hoewel werkelijk onschuldig, zich gelukkig achten als zij niet in handen vallen der politie-agenten. Die een blik wil werpen in het lijden der volksklasse, hun is een bezoek aan te bevelen in het Asyl voor van huisvesting beroofden in Fieidlane. Die inrigting schijnt de eerste van dien aard in Londen te zijn. Zij is door eenige menschevrienden gesticht en biedt aan elken hulpeloze, zonder hem naar getuigenissen of aanbevelingen te vragen, een hard nachtleger in een verwarmde zaal, wachwater en 's avonds en 's morgens een stuk droog brood aan. Ongelukkigwijze is daarin slechts voor 300 menschen plaats. Riken nacht ziet men de te laat gekomenen in de omliggende straten op het plaveisel liggen. Daar ziet gij, zoo leest men in de *Times*, vier kinderen, allen beneden de 14 jaren. Het zijn wezen uit één gezin, die, sedert zij kunnen denken, op de straat leven. Hoe uitgeteerd en klein zien zij er uit, het ligchaam vol vuil en vol wonden, met gezwollen oogen, koortsachtig gelaat, en het eene kind, dat voor de anderen wil spreken, kan door het hoesten te nauwerood adem halen. Voor twee dagen begaven zij zich op weg en meenden takjes in te zamelen, om die met Kerstmis te verkoopen. Zij bragten het tot Eppingfort (ongeveer acht mijlen van Londen) en voor één penny, die zij van eene dame kregen, kochten zij brood, dat zij eerlijk deelden, doch zij vonden geen takjes en zoo sleepten zij zich langs den langen weg terug, eenmaal onder een hek overnachtende en bereikten het Asyl juist in tijds om te laat te komen. Van een ander gezin wordt verhaald, dat dit het volgende bedrijf uitoefent. Ten 2 ure 's morgens verlaten vader, moeder en de oudste jongens den ellendigen kelder, waarin zij huisvesten, en trekken Londen door, om de aanplak-biljetten van de muren en de hoeken der straten af te scheuren. Is het geluk hun dienstig, dan hebben zij 's morgens dikwijls voor een waarde van 7½ duit scheurpapier bijeengegaaard. Doch die industrie is slechts goed in de lange wintersnachten. De schrijver van het artikel sluit met de bittere woorden: Geen stem doet zich hooren voor die soort van inrigtingen, hoewel er geen weldadiger kunnen zijn; want de ellende te Londen is te werkelijk, te prozaïsch voor fashionable ooren, en de heidenen, die men daardoor zou kunnen redden, hebben eene blanke gelaatskleur en behooren in onze maatschappij te huis. Deze inrigtingen hebben geene jaarlijksche meetings, waarop men een sentimenteelen swarte kan tentoonstellen en aantoonen, hoe hunne zielen dikwijls voor £ 1000 per stuk gered worden.

— In het *Victoria Theatre* alhier zouden dezer dagen twee voorstellingen op één avond gegeven worden. Terwijl de eerste nog niet geëindigd was, bevonden zich reeds eene menigte personen voor de galerijen op de derwaarts leidende trappen en portalen. Door eene gazontplofing op een der portalen, maakte zich een ontzettende angst van de zich daar bevindende personen meester, welke nog vermeerdert werd door het valsche alarm van brand. Allen trachtten den uitgang te bereiken, waardoor een vreeselijk gedrang ontstond, ten gevolge waarvan 15 personen het leven verloren en een aantal anders min of meer ernstig gekwetst werd.

FRANKRIJK.

Een brief van Bajjonne van den 20sten November geeft het volgend verhaal van eene aardbeving, die daar en in de omstreken is waargenomen.

Gisteren, omstreeks te half een ure nadenmiddag werden te Bajjonne eenige hevige schokken gevoeld van eene aardbeving, die acht a tien seconden aanhield. De golvingen gingen voort in eene rigting van het Zuid Westen naar het Noord Oosten, en gingen vergezeld van een dof geluid als van het rollen van eenen wagen over eenen straatweg. Het weder dat gedurende eenigen tijd zeer regenachtig was geweest, was tijdens de aardbeving drukkend beet. Te omstreeks half vier ure brak een hevige storm boven de stad los, doch die was van geen langen duur. Het zou te veel plaats innemen indien wij alle berigten wilden opnemen die van verschillende zijden zijn ingekomen aangaande de deels zeer ernstige, deels zeer vreemde uitwerkselen van het natuurverschijnsel. — De beving was te Bajjonne minder sterk als te St. Esprit, waar de kerkklokken door de schudding begonnen te luiden tot groote schrik der ingezetenen. — Te Bajjonne werd op sommige plaatsen het keukengereedschap tegen den grond geworpen, terwijl sommige schoorsteenen zwaar werden beschadigd. — De muren van het oude academie-gebouw zijn gebersten en in de groote zaal viel de zoldering naar beneden. In verscheidene straten werd het plaveisel door de opheffingen van den grond los gemaakt, de ossen loeiden en alle ge-dierte gaf de onmiskenbaarste bewijzen van doodsangst. — Op het bastion Lachefaillet werd de grond tot tweemaal opgeheven en viel beide keeren met groot gedruisch weder neder; de nabijgelegene huizen leden echter geene aanmerkelijke schade, en in het geheel, niettegenstaande de groote gebouwen door de schuddingen zeer veel hadden te lijden, zijn er geen menschenlevens te betreuren geweest. — Te Biarritz en te Anglet is de aardbeving zeer hevig geweest en vooral in de lager gelegene gronden. — Deuren werden met eenen luide slag als digtgeworpen, menschen vielen neder en overal zag men hen hunne huizen ontvingten, uit vrees van onder derzelver puinhoopen te worden begraven. — Een koeherder, die zijne runderen herhaaldelijk met den grond zag opheffen, zocht veiligheid in de vlugt, en eenige arbeiders, die gezamenlijk onder eenen boom hun maal hielden, voelden den grond drie malen golven en werden tegen elkander geworpen, als door eenen hevigen wind, terwijl op dien oogenblik het weder ondragelijk heet was. — De berigten, die te Bajjonne zijn ontvangen van St. Palais en van St. Jean Pied de Port, melden dat de aardbevingen daar 8 a 10 seconden hebben aangehouden en te kwartier voor een ure werd de bevolking van St. Jean Pied de Port, die grotendeels op de markt was te samen gevloeid, doodelijk verschrikt

door eenen hevigen schok, die vergezeld ging van een geluid als van eenen ondersaardschen donder, en waarvan de beweging zoo sterk was dat de dakpannen van de huizen medervielen en op eene plaats zelfs de schoorsteen werd naar omlaag geworpen. — De sterkste gebouwen kraakten als of zij op het punt waren van indestorten en van de meubelstukken bleef er niet een op deszelfs plaats. De wandelaars, die in menigte wegens de warmte waren naar buiten gegaan, in de hoop van daar eene frisschere lucht te ademen, vreesden den grond voor hunne voeten te zullen zien opspijten.

RUSLAND.

De keizer van Rusland zal de koningin van Engeland in Mei een bezoek brengen, en om zich eenen goeden ontvangst te bereiden heeft Z. M. een besluit uitgevaardigd, waarbij bepaald wordt dat Engelsche onderdanen voortaan in Rusland al die voorregten zullen deelachtig zijn, die aan de meest bevoorregte natien zijn toegestaan.

SPANJE.

De wijze waarop de Cuba-questie in Amerika wordt behandeld heeft in Spanje de algemeene verontwaardiging gaande gemaakt. Mexico daarentegen heeft Spanje's eischen allen toegestaan, hetgeen dus van die zijde weder enige rust geeft, ofschoon het de ingezetenen van Mexico geenszins eene verbetering in den staat van zaken verzekert.

ITALIE.

In Italie zijn overal onlusten uitgebroken en heeft Oostenrijk 10,000 man daarheen gezonden om deszelfs garnizoenen daar te versterken, terwijl Milaan in staat van beleg is en te Weenen eenen grooten kriegsraad is geconvoceerd. Te Cremona is een oproer ontstaan door oneenigheden tusschen de Oostenrijksche en Hongaarsche soldaten.

SERVIE.

De gewezen vorst van Servie heeft zich naar Weenen begeven en Milosch heeft de kroon aangenomen. Te Constantinopel heeft de Servische revolutie de gemoederen zeer in beweging gebracht en, hoewel de Porte zich niet tegen de plaats gehad hebbende verandering verzet, eischt zij eene meer geregelde wijze van werken.

Het kan niet ondienstig zijn hiervan de voornaamste bepalingen, ontleend aan de *Peather Lloyd*, op te geven.

De *Skuptchina*, dus wordt gezegd, is een der oudste en heiligste lichamen van Servie. Zij is ingesteld door den nationalen wil. Hij, die zich niet aan de wettelijke voorschriften der *Skuptchina* onderwerpt, is een verrader. De *Skuptchina*, zal zich bezig houden met alles, wat het geluk des lands bevorderlijk kan zijn. Geen wet betreffende den prins, den senaat, het ministerie of de *Skuptchina*, kan uitgevaardigd of gewijzigd worden, zonder de toestemming der vergadering. Zij heeft het recht om uit naam der natie te eischen, dat eene onregtvaardige of eene met de belangen des volks strijdige wet herroepen worde. Geene belasting kan geheven, geen uitgaven in rekening gebracht worden, zonder dat de *Skuptchina* bij de jaarlijksche begroting daarvan de noodzakelijkheid zal erkend hebben. Zij kan de ministers en alle overige ambtenaren in staat van beschuldiging stellen. De *Skuptchina* vergadert elk jaar in de hoofdstad van Servie. De ministers, die de vergadering niet op den bepaalden tijd bijeenroepen, zullen als de grootste wetschenders beschouwd worden. Elk burger die niet bij regterlijk vonnis veroordeeld is, is kiezer; elk kiezer, die zijn 30ste jaar bereikt heeft, is verkiesbaar als lid der *Skuptchina*.

EGIPTE.

De spoorweg van Suez tot Cairo, en verder tot Alexandrie, is thans gelegd en voor de dienst geopend. De reizigers, die uit de Oost-Indiën komende den overtocht uit Egypte met de *Niagara* hebben gedaan, zijn de eersten geweest, die van dit middel van vervoer gebruik hebben gemaakt. De reis uit Engeland naar Oost-Indië, China, Japan en Australië kan voortaan met stoomschepen en over den genoemden spoorweg worden volbragt.

KOLONISATIE IN FRANSCH ALGERIE.

(Vervolg en slot.)

De Javanen heeft de Mahomedaansche leer slechts pro forma omhelsd, zonder al te nauwgezet zich te bekommeren, al derselver voorschriften na te leven: de Arabier daarentegen is met hart en ziel Mahomedaan, en met al het dweepsachtige van zijn hartstogtelijk gemoed beijvert hij zich de wetten van den Profet naar den letter natekomen.

Zijne godsdienst leert hem een Christen te beschouwen als zijnen grootsten vijand, en ter goeder trouw is de Arabier, wanneer hij met wellust den Franschman een hoofd kleiner maakt, meenende door te strijden voor Mahomeda leer, zich eene plaats te bereiden hier namaals, alwaar hij ieder sinnelijk genot met volle teugen zal genieten.

De ondervinding bewees den Franschen, dat een ieder, die de gave bezit van wel sprekenheid en door afzondering zich eene reuk van heiligheid weet te geven, in staat is het licht ontvlambare gemoed der Arabieren tot opstand te doen overslaan, zoodat men somtijds in één oogenblik de vruchten zag verloren gaan van een voortdurenden arbeid van achtereenvolgende jaren.

Uit dien hoofde dan ook spaarde het Fransche Gouvernement moeite noch kosten de kolonisatie op grooten voet voortzetten.

Militairen, wier dienstdtijd verstreken, en op wier gedrag niets aantemerken was, als gevaarlijk voor het algemeene welzijn, trachtte men meestal te bewegen, zich als kolonisten nedertezetten, door hen in de gelegenheid te stellen hunne toekomst te verbeteren.

In tijd van gevaar, tot verdediging van haardstede, vrouw en kinderen, grepen dergelijke kolonisten volgaarne

weder naar het geweer, en niemand zal het in twiifel trekken dat dusdanige soldaten beter en ijveriger zich weerden, dan zij, die niets hadden te verliezen, en hreestendels niet eens wisten, waarom er eigenlijk werd gevochten.

De luchtgesteldheid van Algerie houden wij voor veel ongezonder, dan het klimaat dezer vruchtbare gewesten, om de geheel eenvoudige reden, dat de nachten aldaar huiverig koud kunnen zijn, daar integendeel de dagen zich kenmerken, door eene drukkende verschromende hitte. — Geene dame zoo grillig en veranderlijk als aldaar de Natuur. — De onverdragelijkste warmte kan eenklaps worden afgewisseld door ruwe Maartsche buien, waarin eenige hagel en wind de hoofdrol spelen.

Desniettegenstaande ziet men aldaar de heerlijkste tuinen, door Europeesche handen aangelegd, alwaar de donkerroode granaat-appel zich blozend verschijnt achter wijnrank en klimop, en de heerlijke geur van citroen en oranje-bloesem het hart vervult met zalige aandoeningen van opgewekte levenslust. — Bloeiende laurier-rozen, sappige oranje-appelen, door vruchtdragende wijranken omslingerd, bieden aan het verrukte oog een lieflijk mengsel aan van jeugdig groen, aanninnige bloemen en heerlijke vruchten, terwijl de donkerblauwe vijg bekoorlijk afsteekt bij het lieflijk rood der laurier-rozen.

Golvende tarwe en maïsvelden herroepen er de vaderlandsche beemden in het geheugen, wanneer eene sachte koelte de opafzienbare graanvelden in beweging brengt.

En toch waren het Europeanen, die, in het sweet hunz aanschijns, al dat schoone te voorschijn riepen.

Voorzeker brengt Fransch Algerie nu reeds hooge renten aan voor die talrijke sommen en die wezenlijke offeringen, die Frankrijk zich getroostte; en die grond, die zij zoo dikwijls met hun bloed hebben doorweekt, die grond kan nimmer ondankebaar zijn!

Uit al het aangehaalde is het klaarblijkelijk, dat wij in gevoelen verschillen van hen, die van meening zijn, dat de Europeanen in deze gewesten niet geschikt is voor zwaren arbeid en het warme klimaat doodelijk voor hem soude worden, noch deelen wij in de opinie van die vooruitziende mannen, die in eene kolonisatie in wezenlijken zin, een schrikbeeld meenen te zien van opstand en onlusten.

Wij hebben slechts onze oogen te wenden naar de zoogenaamde Hollandsche boeren van de Kaap, om geloof te kunnen slaan aan de goede vruchten, die zoo ruimschoots zouden voortvloeijen uit het stelsel, eenen stand alhier in het leven te roepen waarop het Gouvernement in tijd van gevaar soude kunnen rekenen; doch gaat men eenmaal over tot dit besluit, dat die groote onderneming dan niet worde aangevangen met halve maatregelen, die door bekrompene zuinigheid zoo gaarne worden genomen; men bedenke zich wel alvorens overtegaan tot een plan, dat te belangrijk is in al deszelfs onberekenbare gevolgen, om daarmede te haastig te zijn.

Eene mislukking soude hetzelfde wellicht voor immer in duigen doen vallen.

Volgens onze bescheidene meening, dewelke wij volstrekt aan niemand willen opdringen (chacun son opinion) is de tijd nog verre verwijderd, waarin men eene landbouwende klasse in Nederlandsch Indië met de handeldrijvende zal zien wedijveren in voorspoed en welvaart!

Cum temporibus homines variantur zegt het spreekwoord, en zulks zal ook alhier wel van toepassing zijn.

De Europeanen (ik geloof van den geringsten tot den grootsten) ademt tegelijk met de Indische lucht eenen geest in van meer te willen schijnen dan hij wezenlijk is: de soldaat zelfs, wanneer hij zijne eigene levensmiddelen moet dragen, meet U van de voeten tot het hoofd en zal U geheel naif vragen: is uwe meening, dat ik een koeli ben? Hier is alles Toewan: Toewan ketijl of Toewan besaar; en waarlijk wij vrezen niet zonder grond dat onze eenvoudige maar toch niet onnoozele boertjes, die uit Nederland of elders tot ons overkomen, al heel spoedig door dien geest van verheffing zullen angetast worden en padjol en schop geheel laconiek daarneder werpen, ten einde deel te nemen aan de algemeene beweging, van den Toewan te willen nithangen.

Men noeme onze wijze van zien eene *plaisanterie*, men ga nog verder, door te zeggen, dat zij absurd is, nothans zijn wij geheel ter goeder trouw, wanneer wij zeggen, dat onze aangenomene positie vis à vis den Inlander alnog niet dult, dat de blanke in het sweet zijns aanschijns den grond bebouwt, en dat wij als landbouwers niet weinig zullen dalen in den hoogen dunk, dien wij de Javanen van ons trachten inteboezemen.

Zeetijdingen.

Brouwershaven.

Aangekomen.

23 Dec. Koninklijke Nederlandsche Yachtclub, Zack, van Batavia. — 25 Dec. Noerlands Koningin, Geerling, van dito; Francis Barclay, Cox, van Pisagua; Joseph Clark, Keiser, van New-Orleans. — 30 Dec. Duinburg, Wiegman, van Baltimore. — 1 Jan. Nieuw-Lekkerland Hofman, van Padang; Hellevoetsluis, Vos, van Batavia. — 2 Dec. Gevalis, Olssen, van Akysb.

Vertrokken.

31 Dec. Arnold Böninger, Barchagen, naar New-York; Alexandrine, Tilcombe, naar dito.

Hellevoetsluis.

Aangekomen.

1 Jan. Vijf Vrienden, Johan, van Batavia.

Vertrokken.

25 Dec. *Attalante* (et), Hartmans, naar Batavia. — 5 Jan. Gouverneur van Swieten, van der Harst, naar Padang; Angola, Ridder, naar Quisembo; D. T. Visser, van der Linden, naar Montevideo; Ellen Stewart, Coffin, naar New-York; Luna, Warkmeister, naar Baltimore; Theres Elise, Linneman, naar Boetop.

Zeiklaar.

Willem Kroonprins der Nederlanden, Zeteler, naar Batavia; Scott, Mikelly, naar Baltimore; Alldridge, Overdijk, naar Philadelphia.

Texel.

Aangekomen.

25 Dec. *Curaçao*, Wolking, van Havana. — 26 Dec. *Stad Utrecht*, Jaski, van Batavia; *Stad Assen*, Haverbult, van dito. — 3 Jan. *Kandaghuur*, Zeelt, van dito.

Vertrokken.

28 Dec. *Concurrent*, de Witt, naar Batavia; 3 *Vrienden*, Nolting, naar dito; *Nicot*, Amess, naar dito; *Havana Packet*, de Boer, naar Havana; *Equator*, Appel, naar Liverpool; *Nederland & Oranje*, Roster, naar dito; *Goede Verwachting*, van Lindonck naar dito.

Zeelkluar.

5 Jan. *Sumatra*, Grivel, naar Batavia; *Elisabeth & Jacoba*, Lucas, naar dito; *Graaf van Heyden Reinsstein*, Wamsteker, dito; *Julie Claire*, van Oosterom, naar Samarang; *Bron van Hardenbroek*, Henoy, naar dito; *Bernardina*, Brouwer, naar Valparaiso; *Josina Louisa*, Bakker, naar Laguna; *Eclipse*, Doeksen, naar Londen; *Catharine Maria*, Ballot, naar Engeland; *Jan Hendrik*, de Jong, naar dito.

Vlissingen.

Vertrokken.

31 Dec. Z. M. transportschip *Merwede*, kommandant Meersch naar Oost-Indië (via Cadix).

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia:

Per *Stad Assen*, kapitein Haverbult: De officier van justitie W. A. Brakel Reiger en familie; de heeren A. Schaap en J. Horst en een Jav. bediende.
Per *Kandaghuur*, kapitein Zeelt: 7 koloniale.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia:

Per *Nicot*, kapitein Amess: De heeren Wilhelm Wille, Gabriëlle del Colombo en Pieter Spinelli.

Naar Padang:

Per *Gouverneur van Soetien*, kapitein van der Harst: De heeren W. F. Bets en echtgenoot, Dammerboer en Koster.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Gevallet:

E. M. Brondgeest geb. Graas, D. Samarang 14 Febr. — P. Boscher geb. van Oosterhout, D. Batavia 16 Febr. — S. P. T. Henkel geb. Gallas, Z. Soerakarta 19 Febr. — J. P. Reynhart geb. Gansch, Z. Soerabaya 23 Febr. — E. O. Bergmans geb. Wichelhausen, D. Soerabaya 23 Febr.

Getrouwd:

C. Maurenbrecher met C. J. P. Stolze, Rombang 15 Febr. — B. C. V. Ockerse met M. C. Piller, Djoejacarta 14 Febr. — F. F. Rapp met M. P. O. Rijken, Samarang 24 Febr.

Overleden:

O. B. Lammerding, Banjoemas 23 Jan. — H. van Zadelhoff, 66 j. Nymegen 30 Dec.

VERTREKKENDE PERSONEN.

F. W. F. Nix. — Dr. D. L. van Hattum en echtgenoot. — G. J. Netscher en familie. — E. W. Muller en familie. — Jufvrouw C. de Haas. — H. J. E. O. Chevallier.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Van
Febr. 27	Nederl. Ind.	Djoedool Barie.	Sech Abdul Radjak,	Grissos.
"	Nederlandsche	Joan Jacob.	R. Wilphorst.	Batavia.
"	Nederl. Ind.	Kalimantan.	Lie Oentat.	Banjermassing.
"	"	Cornia.	Kamaloeidin.	Paseer.
"	Nederlandsche	Fortuna.	H. de Lignij.	Paseeroean.
"	"	Sperwer.	P. P. Hugos.	Newport.
" 28	Nederl. Ind.	Stoomschip Koningin der Nederlanden.	E. Lewis.	Batavia.
Maart. 1	Z. M.	Stoomschip Amsterdam.	Kap. luit. ter zee P. A. Matthijssen.	Badjoa, Golf van Bonie.
"	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	Paseeroean.
"	"	Almachboelle.	Hadjie Mohamat Saleh.	Banjermassing.
"	Nederlandsche	De Beurs van Rotterdam.	F. de Vos.	Sumanap.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Naar
Febr. 27	Nederl. Ind.	Fathool Madjiet.	Said Mohamat bin Aloel Assegap.	Molukkos over Sumanap.
Maart. 1	"	Djoedool Barie.	Sech Abd. bin Moh. Bahawiris.	Banjermassing.
"	"	Sa Adah.	Hadjie Mohamat Alie.	"
" 2	Nederlandsche	Kinderdijk.	D. Zwaneberg.	Nederland.
"	Zweedsche	Atlantic.	E. W. Fleetwood.	"
"	"	Oscar I.	C. J. Blomquist.	"
"	"	L. A. Bang.	P. J. Mort.	"

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Nederlandsche	Johanna Maria Christina.	C. Gorter.	In Reparatie.	Fraser Eaton & Co.
id.	Louise Jacoba Johanna.	Baumgarten.	Te Koop.	" " " "
id.	Drie Vrienden.	L. P. Andersson.	Onbepaald.	" " " "
Zweedsche	Walcheren.	K. Hoek.	In Lossing.	" " " "
Engelsche	Lismoyne.	Dempster.	id.	" " " "
id.	Amelia Breillat.	Morris.	Australie.	" " " "
Zweedsche	Fannij.	Wulff.	Falmouth.	" " " "
Nederl. Ind.	Emilie.	Perrij.	Onbepaald.	" " " "
id.	Wilhelmus Cox.	Deibel.	Onbepaald.	Methien Ebbs Ruijs & Co.
Zweedsche	Sijdpolen.	Soderberg.	Nederland.	" " " "
Hollandsche	Johanna Louisa.	Popken.	Amsterdam.	Schimmelpenninck & Co.
id.	Jan Schouten.	Coeningh Meijer.	Onbepaald.	" " " "
id.	Prins Frederik der Nederlanden.	de Wit.	id.	" " " "
id.	O. J. Packet.	Postma.	id.	" " " "
id.	Hollandia.	Ruige.	id.	" " " "
id.	Afrika.	Manouria.	Amsterdam.	" " " "
Nederlandsche	Prins van Oranje.	Hensing.	Onbepaald.	Ruyt Cramer & Co.
id.	Laurens Kester.	Koenen.	id.	" " " "
id.	Koerier.	Rotgans.	id.	" " " "
id.	Gebre. Houtman.	Bax.	Onbepaald.	" " " "
id.	Stad Gouda.	Brenning.	id.	" " " "
id.	Haamsteede.	De Boer.	Nederland.	" " " "
id.	Fortuna.	M. de Lignij.	"	" " " "
id.	Eersteling.	Mann.	Onbepaald.	J. F. van Leeuwen & Co.
id.	Arij Scheffer.	Kunst.	id.	" " " "
id.	Minister Thorbecke.	S. van Dujsa.	In Reparatie.	" " " "
Nederlandsche	Delfshaven.	Schaap qq.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
Nederlandsche	Baltimore.	Brakke.	Onbepaald.	" " " "
id.	Ida Elisabeth.	Kramer.	Nederland.	" " " "
id.	Agneta.	R. Grivel.	id.	" " " "
id.	Willem de Clercq.	Ouweland.	id.	" " " "
Engelsche	Princess.	G Sargent.	Onbepaald.	McMillan Marten & Co.
id.	Sophia Fraser.	Wilson.	China.	Hill Broekman & Co.
id.	Oxus.	Wallace.	Ter bevrachting.	" " " "
id.	Fleda.	Sanders.	id.	" " " "
Ned. Ind.	Scotch Lassie.	McKenzie.	Moluccos.	" " " "
id.	Stoomschip Samarang Packet.	Scheel.	Batavia.	" " " "
Nederl. Ind.	Union.	G. Schuit.	Reparatie.	B. J. van Eck & Co.
Bremer	Franklin.	F. H. Stokman.	id.	" " " "

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, de heeren Tissot, Bake, Smith, Gilbert, Stavers, Desentje, Brown, Tajlor, van der Wedde, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Amsterdam*, de Generaal Majoor E. O. O. Steinmetz. Kap. Adjutant C. L. Schröder, officier van gezondheid J. A. de Neve, 3 Europeesche ziekenoppassers 13 inlandsche bedienden.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen *Medusa*, *Etna*, *Onrust* Samarang en Amsterdam; de schepen Oost India Pakket, *Prins Frederik der Nederlanden*, *Arij Scheffer*, *Fathool Moebarak*, *Princoes*, *Padang Pandjang*, *Gana Salim*, *Prins van Oranje*, *Johanna Maria Christina*, *Oxus*, *Vaidul Mebarak*, *Hollandia*, *Agneta*, *Fannij*, *Franklin*, en *Foolkool Haer*; de stoomschepen *Ambon*, *Samarang Packet* en *Banda*; de barken *Fathal Main*, *Sajjan Maskour*, *Salma*, *Drie Vrienden*, *Delfshaven*, *Louise Antoinette*, *Louise Jacoba Johanna*, *Fathool Joesor*, *Adoll van Nassan*, *Joodool Barie*, *Soedul*

Gair, *Baltimore*, *Bacht Mastora*, *Naim Balgijer*, *Abool Hasim*, *Laurens Koster*, *Pictura*, *Wilhelmina Cox*, *Abool Hair*, *Alhama-dante*, *Aldjoesoor*, *Ida Elizabeth*, *Kim Tianhoat*, *Minister Thorbecke*, *Walcheren*, *Afrika*, *Lismoyne*, *Zein*, *Gebroeders Houtman*, *Fathul Karim*, *Fleda*, *Nawan Eljoesoor*, *Banka*, de *Stad Gouda*, *Haamsteede*, *Willem de Clercq*, *Emilie*, *Bezoekie*, *Kalimantan*, *Cornia*, *Fortuna*, *Sperwer* en *Beurs van Rotterdam*; de brikken *Marzoek*, *So-Oordin*, *Sophia Fraser*, *Koerier*, *Sophia thans hera*, *Talsum*, *Fathal Hair*, *Sijdpolen*, *Amelia Breillat* en *Joan Jacob*; de schoeners *Sarie Tengaroong*, *Hoseeng*, *Komeij*, *Berkatool Adjelas*, *Bil Madjiet*, *Bingseeng*, *Mastora*, *Banda*, *Coquette*, *Johannes* en *Louisa*, *L' Union*, *So-Ookdin* en *Atiat Tilmala*; de kottor *Little Tot*.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

19 Februarij. Het Ned. schip *Thamania*, gezagv. B. J. Jonker, van Soerabaya.

30 Februarij. Het Ned. schip *Stad Nijmegen*, gezagv. H. P. Crujs, van Soerabaya.

24 Februarij. De Ned. Ind. kottor *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya.

26 Februarij. De Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. Jono, van Bezoekie.

VERTROKKEN.

15 Februarij. De Ned. Ind. kottor *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Soerabaya.

21 Februarij. Het Ned. schip *Bezoekie*, gezagv. Lammerts van Bueren, naar Soerabaya; Het Ned. schip *Anna*, gezagv. J. H. Da-broek, naar Nederland.

25 Februarij. Het Ned. schip *Fortuna*, gezagv. M. de Ligny, naar Soerabaya.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Nederlandse schepen *Beatrix*, *Tasmania* en *Stad Nijmegen*; de kottors *Carolina*, *Mad Mira* en *Little Tot*; de schoener *Bella*.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 28sten Februarij tot en met den 2den Maart 1859.

AANVOER.

Van Batavia per het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, gez. E. Lewis, agenten *Fraser Eaton & Co.*
1 kistje papier, *Major Matzen & Co*; 12 kisten lijnwaden, *McMillan Marten & Co*; 50 kisten jap. was, A. Johan; 4 kisten manu-facturen, 3 kisten manilla sigaren, *Adam & Co*; 100 kisten jav. was, 5 kisten cognac, 65 zakken gedroogde vruchten, 83 balen en kisten manufacturen, 26 collis koopmanschappen, *Fraser Eaton & Co*; 1 kistje kramerijen, 43 kisten en balen manufacturen, *Order*.
Van *Pasier* (Borneo) per de Ned. Ind. bark *Korneo*, gezagv. Ka-malodin, agent *Gezagvoerder*.

32,000 bossen rotting, 16½ picols was, ½ picol dammar, 5 katjes vogelnestjes, *Gezagvoerder*.

Van *Banjermassing* per de Ned. Ind. bark *Kalimantan*, gezagv. Lie Oentat, agent *Gezagvoerder*.

1000 kleine bossen rotting, 15,700 stuks maloeosmatten, 8700 stuks kadjangmatten, 100 stuks planken, 2 corgies rettinghoeden, *Gezagvoerder*.

Van *Newport* per het Ned. schip *Sperwer*, gezagv. P. Hugos, agenten *Fraser Eaton & Co.*

99 tonnen steenkolen, 2675 staven ijzer, 75 kistjes blik, 9 kisten geel metaal, 31 assen, 7 rijtuigen, 199 kisten aardewerk, *Fraser Eaton & Co.*

UITVOER.

Naar Nederland per het Ned. schip *Kinderdijk*, gezagv. D. Zwa-nenburg.

220¹¹/₁₀₀ picols rotting, 11380 picols rijst, 733 picols tabak, P. Ker-vel & Co; 2 kisten diverse kleinigheden, *Ruyt Cramer & Co*; 3 vaten spek, 4 vaten meel, *Kulper*.

Naar *Sandelhout Eiland* per de Ned. Ind. bark *Atidjador Rack-man*, gezagv. Sech Alie bin Achmat Banser.

4 picols jav. kopergong, 20 kleine waterleggers, *Gezagvoerder*.

Naar Nederland per het Ned. schip *Minister Thorbecke*, gezagv. C. van Dujsa.

3880 picols koffij, N. H. M.

Naar Rotterdam per het Zweedsche schip *Oscar*, gezagv. Blom-quist.

5561¹¹/₁₀₀ picols suiker, *Fraser Eaton & Co.*

Naar Moluccos per de Ned. Ind. bark *Joodool Barie*, gezagv. Sech Abdulla bin Jafar bin Machrie.

1 vat boeslemmeressen, *Major Matzen & Co*; 2 kisten lijnwaden, *McMillan Marten & Co*; 1 kist madapollams, *Fraser Eaton & Co.*

Naar *Cheribon* en *Samarang* per de Ned. Ind. bark *Talsum*, ges. Hadjie Asif bin Adjim.

24 collis meubelen, en 10 collis machinerien, *Fraser Eaton & Co.*

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol f 18½ à f 19.—

KOFFIJ Nominaal.

RIJST (CAROA) per kottang. f 130 à f 140.—

Id. (WITTE) " " f 160 à f 170.—

KORNUUDEN per 100 st. f 250 à f 350.—

ARAK per legger f 50.—

OLIE (KLAPPER) f 14 à f 15.—

OLIE (KATJANG)

KADJANG MATTEN

ROTTING f 10 à f 12.—

WISSELKOERS Pari.

PROTESTANTSCH EEREDIENST.

Zondag den 6den Maart 1859,

's morgens ten half negen ure.

INLEIDING TOT DE LIJDENS-WEKEN.

Dr. MOUNIER.

Doopsbediening.

Maandag den 7den Maart 1859,

's avonds ten half zeven ure.

ZENDINGS-BIDSTOND.

Nederduitsch en Malaisch.

ROOMSCH KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 6den Maart 1859,

's morgens ten half 9 ure.

De intekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKEN-nes & Co te Amsterdam en W. J. VAN HAREN NOLAN te Londen.

GEDRUKT BIJ M. FUHRI & CO, TE SOERABAYA.

